

Агар дар ҷаҳон набвад омӯзгор,
Шавад тира аз бехирад рӯзгор.

ҲАҶТАНОМА АЗ 20-УМИ ИЮЛИ СОЛИ 1932 НАШР МЕШАВАД

№16 (12449)
18 апрели
соли 2024

ОМУЗГОР

НАШРИЯИ ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН www.omuzgor-gazeta.tj

СОЗАНДАГӢ

"Табассум" дар шаҳри Истаравшан

10 апрел Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар деҳаи Равғангарони Ҷамоати деҳоти Гули сурхи шаҳри Истаравшан бинои Муассисаи томактабии ширхоргоҳ-кӯдакистони №8-ро ифтитоҳ намуда, бо шароити фароҳамшуда дар он шинос шуданд.

Муассисаи томактабии "Табассум" ба истикболи сазовори 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо саҳми соҳибкорони маҳаллӣ ва шахсони саховатпешаи деҳа ба тариқи хашар сохта шуда, барои ба ғамхорӣ фаро гирифтани 140 кӯдак пешбинӣ шудааст.

Дар кӯдакестон 5 гурӯҳ амал намуда, ба кӯдакон 22 нафар мураббияи ботачриба бо ташкили машғулиятҳои ҷолибу шавқовар тарбия медиҳанд. Дар боғчаи бачагон машғулиятҳо бо забони давлатӣ ва русиву англисӣ ба роҳ монда шудааст.

Хучраҳои барҳавои машғулиятгузаронӣ ва истироҳати тарбиятгирани-

дагон бо рахтҳои хоб, чевон, мизу курсӣ ва бозичаҳои гуногун мучахҳаз буда, бо завқу саликаи баланди эстетикӣ ба дунёи рангини кӯдакон мувофиқ оро дода шудааст.

Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба тарбиятгирандагони муасси-

саи томактабӣ тухфаҳо тақдим намуда, таъсиси кӯдакестонро дар тарбияи насли солиму худшинос ва ватандӯст муассир арзёбӣ карданд.

Иқдоми дастҷамъонаи сокинони ташаббускори деҳа ҷихати бунёди боғчаи бачагон, ки барои фардои босаодати

насли ояндасоз муҳим мебошад, намунаи ибрат номида шуд. Зеро қаблан дар деҳаи Равғангарон муассисаи таҳсилоти томактабӣ мавҷуд набуд ва сокинон фарзандони худро ба шаҳр ва деҳоти дигари Истаравшан мебурданд. Бо комат афрохтани бинои кӯдакестон ин мушкили чандсолаи сокинони деҳа барҳаф гардид.

Дар ҳудуди муассисаи навбунёди тоҳсилоти томактабӣ суҳбаткадаҳо, майдончаҳои бозӣ ва ҳавзи шиноварӣ сохта шуда, барои фароғату истироҳати хуши тарбиятгирандагон шароити арзанда фароҳам оварда шудааст.

Тибқи иттилои масъулон ҳоло дар ҳудуди шаҳри бостонии Истаравшан 15 муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо фарогирии беш аз як ҳазору 900 нафар тарбиятгиранда мавҷуд аст, ки аз ин шумора 6 адад кӯдакестони хусусӣ мебошад. Инчунин, барои омодагӣ ба мактаб 1 ҳазору 280 нафар кӯдак ба марказҳои инкишофи кӯдакон дар назди муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ҷалб мегарданд.

11 апрел Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар идомаи сафари қорӣ дар вилояти Суғд Муассисаи таҳсилоти томактабии "Наврӯзи Истиқлол"-ро дар шаҳри Хучанд мавриди истифода қарор доданд.

Муассисаи томактабии замонавӣ дар маркази вилояти Суғд дар заминаи дастури ҳидоятҳои ҳамешагии Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз ҷониби Корхонаи давлатии коммуналии "Идораи сохтмони асосӣ"-и шаҳри Хучанд дар давоми як сол бо тарҳи зебову замонавӣ сохта шудааст.

Кӯдакестон аз як бинои сеошёна иборат буда, дар он раванди таълиму тарбия бо 3 забон - тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ сурат мегирад.

Корҳои сохтмонӣ дар иншооти соҳаи маориф соли 2023 оғоз гардида, бо сатҳу сифати баланд ба анҷом расонида шуд. Дар давраи сохтмон беш аз 40 нафар мутахассиси маҳаллӣ бо кори муваққатӣ ва маоши хуб таъмин буданд.

Дар бинои иловагии навбунёди кӯдакестони "Наврӯзи Истиқлол" дар 16 гурӯҳ 480 кӯдак ва дар бинои асосии муассиса 360 кӯдак, дар маҷмӯъ, 840 кӯдак бо таълиму тарбия фаро гирифта мешаванд.

Айни замон 32 нафар омӯзгор ва мураббияҳои ботачриба бо кӯдакон машғулият мегузаронанд ва дар оянда шумораи

Оғози фаъолияти "Наврӯзи Истиқлол"

онҳо зиёд қарда мешавад.

Дар кӯдакестон дар назди ҳар як синфи машғулият хучраҳои алоҳида барои ҳубу истироҳати кӯдакон фароҳам оварда шудааст.

Ошхонаи муассиса бо бинои асосӣ пайваст буда, он барои беш аз 480 кӯдак дар як вақт пешбинӣ гардидааст.

Дар бинои асосии муассиса Осорхона ҳам мавҷуд аст, ки барои ниғаждорӣ аксҳо оид ба фаъолияти Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва дигар аксу ниғораҳои таърихӣ пешбинӣ шудааст.

Дар кӯдакестон 1 толор барои тамошои филмҳои тасвирӣ бо 210 ҷойи нишаст сохта шуда, бо тарҳи наву замонавӣ ва бо талаботи замони муосир мучахҳаз гаштааст. Дар ҳамин ҷо Пешвои муаззами миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо тарбиятгирандагони кӯдакестон суҳбати самимӣ анҷом доданд.

Мавҷудияти хучраҳои қорӣ, ҷомашӯӣ, анбор барои ниғаждорӣ маҳсулот ва хучраи тиббӣ аз шароити дигари кӯдакестон маҳсуб мешавад.

Сарвари давлат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз хучраҳои машғулиятҳо ва ҷойи ҳубу истироҳати кӯдакон дидан намуда, ба масъулини боғчаи бачагона ҷихати тарбияи дурусти кӯдакон дастури маслиҳатҳои муфид доданд.

Масоҳати умумии кӯдакестон 5 ҳазору 800 метри мураббаъро дар бар гирифта, аз он 1476 метри мураббаъро замини зери бино ташкил менамояд.

Хучраҳои машғулиятгузаронӣ бо шиору овезаҳои ифодагари муҳаббату самимият нисбат ба Ватан ва қаҳрамонҳои афсонавӣ зебу оро дода шудааст, ки хоси дунёи кӯдакон мебошад.

Дар ин рӯз шодиву нишоти дӯстрӯяконро ҳаду қанор набуд, зеро ба онҳо Пешвои маҳбуби миллат тухфаҳои идона тақдим карданд, ки аз ширинӣ ва бозичаҳои гуногун иборат буд.

Таваҷҷуҳи зиёд ва доимии Президенти Ҷумҳурии Тоҷи-

кистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба тарбия ва таълими кӯдакону наврасон боис гардид, ки дар тамоми ғушаву қанори мамлакат садҳо боғчаҳои кӯдакестони нав сохта, мавриди истифода қарор дода шаванд.

Дар ин муассисаи томактабӣ зиёда аз 46 нафар соҳибкори доимӣ шуданд.

Фарогирии доираи васеи кӯдакон ба таълими томактабӣ имкон фароҳам овард, ки насли наврас дар рӯҳияи баланди ватандӯстиву ҳештаншиносӣ ба қамол расанд.

Дар саҳни муассисаи таҳсилоти томактабии "Наврӯзи Истиқлол" 16 айвонча, фаввора ва 1 ҳавзи шиноварӣ мавҷуд

мебошад, ки барои солимии кӯдакон ва гузаронидани машғулиятҳои мусоид аст.

Инчунин, барои бозӣ ва дилхушии дӯстрӯякон таҷҳизоти наву замонавӣ насб гардидааст, ки самаранок истифода бурда мешаванд.

Ҳангоми шиносӣ ба Сарвари давлат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон имкониятҳои хучраҳо муаррифӣ гардида, иттилоъ дода шуд, ки ба хотири таъмини шароити арзандаи таълиму тарбияи кӯдакон барои машғулияти онҳо ҳамаи синфхонаҳо бо муосиртарин асбобу аёният мучаҳазонида шудааст.

Айни замон дар шаҳри Хучанд 47 муассисаи таҳсилоти томактабӣ фаъолият менамоянд, ки дар онҳо беш аз 10 ҳазору 700 кӯдак тарбия мегиранд.

Омӯзгорону мураббияҳои кӯдакестони мазкурро беҳтарин тухфа ба ифтихори ҷашни бузургии миллӣ - 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ намуда, ваъда доданд, ки бо истифода аз ҷунин шароит, фарзандонро дар рӯҳияи ватандӯстӣ, арҷгузорӣ ба таърихи пурғановати миллати тоҷик, ҳифзи дастовардҳои даврони соҳибистиқлолӣ ва саҳми ғузоштан дар ободии мамлакат тарбия менамоянд.

www.president.tj

ВУСЪАТИ РОБИТАҲО

ВОХҶҶРИИ СУДМАНД

15 апрели соли 2024 дар шаҳри Тошканд вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода бо вазири таҳсилоти олий, илм ва инноватсияи Ҷумҳурии Ўзбекистон Конгратбай Шарипов воҳӯрӣ намуд.

Дар воҳӯрӣ масоили рушди ҳамкорихои дучонибаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон дар самти таҳсилоти олии касбӣ ва илм мавриди баррасӣ қарор гирифта,

ҷонибҳо рушди босуръати ҳамкорихоро дар ин самт натиҷаи сиёсати хирадмандонаи сарони ду кишвари ба ҳам дӯст унвон карданд.

Ёдовар мешавем, ки вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи баргузорию Форуми дуоими ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон бо сафари расмӣ дар шаҳри Тошканд қарор дорад.

БОЗДИДИ ВАЗИР АЗ ПАРКИ ТЕХНОЛОГИИ ДОНИШГОҲИ ПОЛИТЕХНИКИИ ТУРИН

15 апрели соли ҷорӣ вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода зимни сафари корӣ ба Ҷумҳурии Ўзбекистон аз парки технологияи Донишгоҳи политехникии Турин дар шаҳри Тошканд дидан кард.

Дар ҷараёни боздид қайд гардид, ки дар ҳоли ҳозир ин муассисаи таълимӣ яке аз донишгоҳҳои пешқадами Ҷумҳурии Ўзбекистон дар самти омода намудани мутахассисони баландхатисос ба ҳисоб меравад ва дорои парки муосири технологӣ мебошад.

Тавре Раҳим Саидзода иброз дошт, ҳамкорӣ бо донишгоҳҳои Ҷумҳурии Ўзбекистон дар самти илмҳои дақиқ, табиатшиносӣ ва риёзӣ ва ҳамкорихо миёни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон дар самти маориф ва илм дар марҳилаи нав қарор дорад.

Ҷамзамон, вазири маориф ва илм зикр кард, ки истифодаи таҷрибаҳои кишвари ҳамсоя дар самти илмҳои техникӣ, бахусус, ташкили паркҳои технологӣ ва тавсеаи онҳо тибқи стандартҳои ҷаҳонӣ бахри рушди маорифи миллӣ мусоидат менамояд.

Дар охир аз ҷониби вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазири таҳсилоти олий, илм ва инноватсияи Ҷумҳурии Ўзбекистон дар замини назди донишгоҳ ниҳолҳои дӯстӣ шинонда шуд.

*Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон*

Шартномаи ҳамкорӣ бо 7 мактаби олии Ўзбекистон

Дар доираи баргузорию Форуми дуоими ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон дар шаҳри Тошканд байни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ва 7 донишгоҳи олии Ҷумҳурии Ўзбекистон шартномаи ҳамкорӣ ба имзо расид.

Шартномаҳои ҳамкорӣ аз ҷониби ректори донишгоҳ Аҳлиддин Ибодуллозова ва роҳбарони донишгоҳҳои

олии Ўзбекистон бахри баргузор намудани конференсияҳои байналмилалӣ муштарак, ташкили даврҳои тақмили ихтисос барои омӯзгорон, табодули донишҷӯён, ташкили факултетҳои муштарак ва инчунин бо дипломи олии муштарак таъмин намудани хатмкунандагон имзо гардид.

Раёсати донишгоҳ то ин муддат бо 4 муассисаи олии Ҷумҳурии Ўзбекистон шартномаи онлайнӣ ба имзо расонида буд.

ФОРУМИ ДУОИМИ РЕКТОРОНИ МАКТАБҲОИ ОЛИИ ТОҶИКИСТОНУ ЎЗБЕКИСТОН

15 апрел дар шаҳри Тошканд Форуми дуоими ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон оғоз гардид, ки дар он вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода, вазири таҳсилоти олий, илм ва инноватсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Конгратбай Шарипов, Сафири фавқуллода ва мухтори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Ўзбекистон Абдучаббор Раҳмонзода, ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии ду кишвар ва дигар шахсони расмӣ иштирок намуданд.

Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон зимни ифтитоҳи форум нақши Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон, муҳтарам Шавкат Миромоновичро дар баргузорию ҷунин чорабинии сатҳи баланд махсус қайд намуда, иброз дошт, ки шуруъ аз соли 2017 ҳамкорихои ду кишвар дар соҳаҳои илму маориф вусъати тоза пайдо кард.

Қайд гардид, ки соли гузашта дар шаҳри Душанбе Форуми якуми ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии ҷумҳуриҳои Тоҷикистону Ўзбекистон баргузор гардид, ки дар он 20 шартномаи ҳамкорӣ байнидонишгоҳӣ ба имзо расид. Дар натиҷаи ба имзо расидани ҷунин созишномаҳо шумораи зиёди донишҷӯёни тоҷику Ўзбек дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ду кишвар таҳсил намуда, соли гузашта беш аз 100 нафар омӯзгори донишгоҳҳои Тоҷикистон аз муассисаҳои таҳсилоти олии Ўзбекистон дидан карданд.

Ёдовар мешавем, ки Форуми дуоими ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон дар Донишгоҳи давлатии иқтисоди Тошканд бо иштироки намоёндогони 17 донишгоҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 28 донишгоҳи Ҷумҳурии Ўзбекистон идома дорад. Дар доираи ин форум ба имзо расонидани як қатор шартномаҳои ҳамкорӣ миёни муассисаҳои таҳсилоти олии ду кишвар дар назар аст.

БҶҶҶҶҶҶ

Бинои нави муассисаи таълимӣ

маориф ва илми мамлакат Раҳим Саидзода иштирок намуданд.

Рачаббой Аҳмадзода ба Раҳим Саидзода дар суҳбат бо сокинони ноҳияи Ашт таъкид карданд, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба рушди соҳаи маориф таваҷҷуҳи хоса зоҳир намуда, барои фароҳамсозии шароити арзандаи таълиму тарбия аз тамоми имкониятҳо истифода менамояд.

Иттилоъ дода шуд, ки бинои нави муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №25-и деҳаи Ашти деҳоти Ашт барои 800 хонанда дар ду баст сохта шуда аст.

Он аз 4 ошёна иборат буда, дорои 20 синфхонаи таълимӣ, ошхона бо 100 ҷой, 2 синфхона - озмоишгоҳи замонавӣ, толори замонавии варзишӣ, майдончаи варзишӣ барои футбол ва маҷлисгоҳ бо 200 ҷой мебошад.

*Ҳадамоти матбуоти
Раиси вилояти Суғд*

Дар доираи сафари кории Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба вилояти Суғд дар ноҳияи Ашт бинои нави муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №25 мавриди истифода қарор дода шуд.

Дар маросими баистифодадихии бинои нави таълимӣ раиси вилояти Суғд Рачаббой Аҳмадзода ва вазири

"ДОНОЯК" ДАР ДЕҲАИ ФАЙЗИ ИСТИҚЛОЛ

Дар доираи сафари кории Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба шаҳри Истаравшан дар деҳаи Файзи Истиклоли шаҳри Истаравшан муассисаи томактабии хусусии "Донояк" мавриди истифода қарор дода шуд.

Дар расми ифтитоҳи муассиса вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода, раиси Суди конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон Абдулҳафиз Ашӯрзода ва раиси шаҳри Истаравшан Адҳам Маъмурзода иштирок намуданд.

▶▶ АХБОР

ТАҚВИЯТИ ҲАМКОРИҶО

илм суҳанронӣ намуда, зикр кард, ки фаъолияти байни муассисаҳои тахсилоти олиии ду кишвар сол то сол рушд меёбад.

Дар вохӯри масъалаҳои зиёде, аз ҷумла, тақвияти ҳамкории дар самти тайёр намудани омӯзгорони забони англисӣ, забон ва адабиёти рус дар зинаҳои бакалавр ва магистратура, мубодилаи донишҷӯёну омӯзгорон мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

НИШОНИ "АЪЛОЧИИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ТОҶИКИСТОН" БА ОЛИМОН

16-уми апрели соли қорӣ дар Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон маҷлиси тантанавӣ бахшида ба Рӯзи илми тоҷик баргузор гардид, ки дар он Президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон Қобилҷон Хушвахтзода, муовини вазири маориф ва илм Лutfия Абдуллоҳзода, намоёнҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Сайдулло Қувватзода, раиси Комиссияи олиии

16-уми апрели соли қорӣ дар Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон вохӯрии муовини якуми вазири маориф ва илм Ҷамшед Ҷӯразода бо ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгории Бошқирдистон ба номи М. Акмуллия Салават Сагитов баргузор гардид.

Ҷамшед Ҷӯразода дар бораи ҳамкории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Россия дар самти маориф ва

аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Сайфиддин Давлатзода, олимону академикон, унвонҷӯён ва дигар кормандони соҳаи илму маориф иштирок намуданд.

Дар чаласа масъалаҳои тақвияти ҳамкории вазорату идораҳои давлатӣ барои беҳтар намудани омӯзишу татбиқи дастовардҳои олимони тоҷик дар амал, ихтироъкориву навоарӣ, зиёд намудани теъдоди олимони доирои унвону дараҷаҳои илмӣ, пайваст намудани илм бо истехсолот, баланд бардоштани мақоми илму маорифи миллии ва дастгирии омӯзгорону олимони ҷавон мавриди баррасӣ қарор гирифт.

Дар охир аз ҷониби Вазорати маориф ва илм чанде аз олимони Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои хизматҳои шоён дар пешрафти илму маорифи миллии бо нишони «Аълоҷии маориф ва илми Тоҷикистон» сарфароз гардидаанд.

ТАҲКИМИ МУНОСИБАТИ БОСАЛОҶИЯТ

16-уми апрели соли қорӣ бо ташаббуси Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо ЮНЕСКО дар меҳмонхонаи Румӣ семинари дуҷуми миллии вобаста ба ворид намудани стандартҳои салоҳият дар бахши технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ дар барномаҳои омӯзиши омӯзгорон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид. Дар чаласа муовини вазири маориф ва илм

татбиқи технологияи иттилоотӣ коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таълимӣ таваҷҷуҳи хос зоҳир намуда, дар ин самт созишномаҳои нави ҳамкороиро ба имзо расонидааст.

Гуфта шуд, ки семинари дуҷуми миллии имрӯза барои рушди ҳамкории татбиқи ҳадафҳои дар самти ислоҳоти соҳаи маориф, ворид гардидаи низомии тахсилоти Тоҷикистон ба фазои тахсилоти ҷаҳонӣ, рушди технологияи

Зиёдулло Абдуллозода, намоёндогони аз дафтари минтақавии ЮНЕСКО дар шаҳри Алма-Ато, роҳбарону кормандони муассисаҳои тобеи Вазорати маориф ва илм, омӯзгорони фанҳои табиӣ риёзии шаҳру ноҳияҳои кишвар ва дигар кормандони соҳаи маориф ба таври хузурӣ ва маҷозӣ иштирок намуданд.

Зимни сухани ифтиҳоӣ муовини вазири маориф ва илм Зиёдулло Абдуллозода иброз дошт, ки бо ташаббуси Асосгузори сулҳу ваҳдати миллии - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар кишвари мо 20 - солаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиӣ риёзии ва дақиқ эълон гардидааст. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба рушд ва раванди рақамикунонии соҳаи маориф ва

иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ ва рақамикунонии раванди таълиму тарбия мусоидат хоҳад кард.

Ҳадаф аз баргузории семинари мазкур ин фаҳмидани стандарт, талаботи таҳассусӣ вобаста ба салоҳияти технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ муассисаи тахсилоти умумӣ, гирифтани маълумот оид ба нақша, барномаҳои таълимӣ ва модулҳои марбут ба технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, ки аз ҷониби кишварҳои пешрафта истифода мешаванд ва таҷдиди назар қардани нақшаву барномаҳои таълимии омӯзгорон дар асоси талаботи таҳассусӣ вобаста ба салоҳияти технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ омӯзгорон ба ҳисоб меравад.

*Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илм*

▶▶ ЧАЛАСА

ХОНИШИ ИДОРОВИ ДАР ВАЗОРАТ

12-уми апрели соли қорӣ дар Вазорати маориф ва илм тахти раёсати муовини вазири маориф ва илм Дилшод Сафарзода чаласаи хониши идоравии хизматчиёни давлатӣ баргузор гардид. Дар чаласа сардорони раёсату шӯбаҳо, намоёндогони аз Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар кормандони дастгоҳи марказии вазорат иштирок намуданд.

Нахуст Д. Сафарзода ҳозиринро ба рӯзнамаи чаласа шинос намуд. Гуфта шуд, ки бо мақсади иҷрои дастури супоришҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳкими самарабахши фаъолияти вазорат ҷиҳати баланд бардоштани касбият ва ҳисси масъулиятшиносии хизматчиёни давлатӣ риояи ҳатмии қондаҳои одобу ахлоқ, тартиби интизоми меҳнат ва

этирому боварӣ ба яқдигар пайваста бо ҷалби олимону коршиносон ва иштироки васеи кормандон омӯзиши идоравӣ доир қарда мешавад.

Сипас Мирзо Кенҷазода – муовини сардори шӯбаи ташкилию иттилоотии Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзӯи «Дастурҳои мансабии хизматчиёни давлатии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон (тартиби таҳия, тасдиқ ва истифодаи он)» ва Пайрав Изатуллозода – муовини сардори шӯбаи магистратураи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзӯи «Шарҳи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизмати давлатӣ» суҳанронӣ намуданд.

Дар охир миёни иштирокчиён мубодилаи афкор сурат гирифт.

*Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон*

▶▶ НАЗОРАТ

Аз 11-ум то 13-уми апрели соли 2024 намоёндогони Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон зимни сафари қорӣ аз мактабҳои шаҳри Хучанд, аз ҷумла, аз муассисаи тахсилоти миёнаи умумии русию тоҷикӣ ба номи А.П. Чехов дидан намуданд.

Директори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии русию тоҷикӣ ба номи А.П. Чехов Мубинаҳон Ҳочаева ба ҳайати Вазорати маориф ва илми

Боздид аз мактабҳои шаҳри Хучанд

Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи вижагиҳои қорӣ таълиму тарбия маълумот дод. Сипас масъулин аз синфхонаҳо, ҳавзи шиноварӣ ва толори фарҳангӣ дидан намуданд.

Намоёндогони вазорат бо мақсади шиносӣ аз сатҳу сифати дониши хонандагон аз шогирдонии синфҳои 5-9 аз забонҳои тоҷикӣ, русӣ, англисӣ, инчунин, аз фанҳои физика, математика, таъриху биология санҷиш гузарониданд.

Аъзои маҳфили «Кайҳоннавардони наврас»-и муассиса аз синфи 4 «А» дар доираи машғулияти берун-азсинф бахшида ба Рӯзи кайҳоннавардон дониш ва қобилияти эҷодии худро намоиш доданд.

Омӯзгорони муассиса таъкид намуданд, ки тавсияҳо ва дастурҳои пурарзиши намоёндогони Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон барои баланд бардоштани сифати таълим ва фароҳам овардани шароити созор бахри рушди дониши хонандагон мусоидат мекунанд.

*Салима МҮСОЕВА,
«Омӯзгор»*

▶▶ ОБОДОНӢ

Иқдоми наҷиби соҳибкорон

Раиси ноҳияи Мастҷох Аъзам Ализода бо мақсади шиносӣ ба раванди таълиму тарбия аз муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №25-и Ҷамоати дехоти Палдорак дидан намуда, бо рафти дарсҳо, вазъи омӯзиши фанҳои дақиқ, забонумӯзӣ ва ҷараёни корҳои ободонӣ дар ҳудуди муассиса аз наздик шинос гардид.

Соҳибкорои деҳаи Роғи Ҷамоати дехоти Палдорак дар яқоягӣ бо Шурои маҳалла ва кумитаи падару модарони МТМУ №25 тасмим гирифтаанд, ки бинои муассисаро таъмиру навсозӣ намуда, ҳамзамон, барои синфхонаҳои он мизу курсӣ ва тахтаи синф харидорӣ намоянд.

Мавриди зикр аст, ки дар вақти таълими баҳорона ба тарихи хашар саҳни мактаб ва атрофи бинои муассиса ба андозаи 1100 метри мураббаъ пурра бетонпӯш қарда шуда, дар ин қорӣ хайр соҳибкорои маҳаллӣ, кумитаи падару модарон ва ашхоси хайрхоҳу саховатпешаи деҳаи Роғ саҳм гузоштаанд.

Холо Шурои маҳаллаи деҳаи Роғ бо роҳбарии соҳибқори муваффақи ноҳия Устосафар Олимов ва кумитаи падару модарон тасмим гирифтаанд, ки барои мактаб 5 адад тахтаи синф, мизу курсӣ барои 100 ҷои нишаст харидорӣ намуда, ҳамзамон варзишгоҳ ва беруни бинои муассисаро пурра таъмиру рангубор намоянд.

Раиси ноҳия аз иқдоми ва ташаббусҳои ободкорои Шурои маҳаллаи деҳаи Роғ ва кумитаи падару модарони муассиса истикбол намуда, амали онҳоро шоиста таҳсин арзёбӣ қард.

*Нуъмон РАҶАБЗОДА,
«Омӯзгор»*

ФАРМОИШИ

ВАЗИРИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

аз 09.04.2024, № 412, ш. Душанбе

Дар бораи сари вақт омода намудани муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025

Бо мақсади иҷрои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 марти соли 2024, №192 «Дар бораи сари вақт омода намудани соҳаҳои иқтисодиёт ва иҷтимоӣ ҷумҳурӣ барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025» мутобиқи моддаи 33 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф» ва банди 11 Низомномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2014, №145 тасдиқ гардидааст, ФАРМОИШИ МЕДИҲАМ:

1. Нақшаи чорабиниҳо оид ба сари вақт омода намудани муассисаҳои

соҳаи маорифи ҷумҳурӣ барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 тасдиқ карда шавад (зами-маи 1).

2. Ситод дар назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба сари вақт омода намудани муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 таъсис дода шавад (зами-маи 2).

3. Роҳбарони муассисаҳои тобеи вазорат, сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадах-

шон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда худдор карда шаванд, ки нақшаи чорабиниҳои мазкурро ба роҳбарӣ гирифта, аз натиҷаи корҳои иҷрошуда то 25 – уми ҳар моҳ ба Вазорати маориф ва илм, тибқи шаклҳои ягонаи ҳисоботӣ маълумоти хаттӣ пешниҳод намоянд.

4. Шӯъбаи маркетинг, амвол ва хариди давлатӣ рафти омодагии муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳуриро барои фаъолияти мунтазам ва самара-

бахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 зери назорати қатъӣ қарор дода, аз натиҷаи иҷрои корҳо то 10 – уми ҳар моҳ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи тартиб маълумоти хаттӣ ва электронӣ ирсол намояд.

5. Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба зиммаи муовини вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Дилшод Сафарзода гузошта шавад.

Асос: қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 марти соли 2024, №192 ва раводиди ман.

Вазир

Раҳим САИДЗОДА

Замимаи 1.

Бо фармоиши вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 09.04.2024, №412 тасдиқ шудааст.

НАҚШАИ ЧОРАБИНИҲО

оид ба сари вақт омода намудани муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025

№	Номгӯи чорабиниҳо	Мухлати иҷро	Иҷрокунадагон
1.	Барои назорат ва ҳамроҳгосозии корҳо чихати фаъолияти мунтазами муассисаҳои таълимӣ ва дигар иншооти соҳаи маориф дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 ситодҳои фаврӣ таъсис дода шавад (зербанди 1.1 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон).	То 1 майи соли 2024	Роҳбарони муассисаҳои тобеи вазорат, сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда
2.	Таҳия ва тасдиқи Нақшаи чорабиниҳо оид ба сари вақт омода намудани муассисаҳои соҳаи маориф ба давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 (зербанди 1.2 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон)	То 1 майи соли 2024	Роҳбарони муассисаҳои тобеи вазорат, сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда
3.	Муайян ва ба Вазорати маориф ва илм пешниҳод намудани бақияи маводи сӯхт (ангишт, ҳезум, сӯзишвории дизелӣ), ки аз соли гузашта боқӣ мондааст.	То 1 майи соли 2024	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда
4.	Бо назардошти бақияи маводи сӯхт ва дар мувофиқа бо мақомоти дахлдор муайян, таҳия, тасдиқ ва ба Вазорати маориф ва илм пешниҳод намудани талаботи вокени муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ ба ангишт, ҳезум, сӯзишвории дизелӣ, шишабандӣ, масоҳати таъмири қорӣ гузаронидашаванда ва озукворӣ барои мавсими тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 (зербанди 2.5 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон)	То 1 майи соли 2024	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда
5.	Барои тасдиқ ба мушовараи Вазорати маориф ва илм пешниҳод гардонидани нақшаи талаботи муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ ба ангишт, ҳезум, сӯзишвории дизелӣ, маҳсулоти ҳурукворӣ, шишабандӣ, масоҳати таъмири қорӣ барои давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025	Моҳи майи соли 2024	Шӯъбаи маркетинг, амвол ва хариди давлатии Вазорати маориф ва илм
6.	Ҳамкорӣ намудан бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят ва шаҳру ноҳияҳо чихати дар доираи маблағҳои пешбининамудани бучети ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ дар симоҳаи дуум ва сеюм таъмин намудани маблағҳо барои иҷрои қарорҳои таъмири, хариди маводи сӯзишворӣ, аз ҷумла ангишт, ҳезум ва сӯзишвории дизелӣ	Аз моҳи май то сентябри соли 2024	Раёсати иқтисод, банақшагири дар соҳаи маориф ва илм, шӯъбаи маркетинг, амвол ва хариди давлатӣ, сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда
7.	Андешидани тадбирҳо чихати қалби соҳибкорон, ҷудо намудани маблағ аз ҳисоби маблағҳои озод, барзиёди даромад нисбат ба хароҷоти бучетҳои маҳаллӣ ва қалби кумаки беруна чихати ба роҳ мондани фаъолияти дегҳонаҳо бо мақсади бо гармӣ таъмин намудани муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ (зербанди 3.6 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон)	Доимӣ	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда
8.	Гирифтани шиноснома чихати ба давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024-2025 омода будани системаи гармидиҳии вазорат, муассисаҳои тобеи вазорат, муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ, умумӣ, олии касбӣ ва дигар иншооти соҳаи маориф, ки дар ҳудуди шаҳри Душанбе қойгир ва ба системаи ягонаи гармидиҳии мутамарказ пайваस्त мебошанд.	Аз моҳи август то 1 октябри соли 2024	Шӯъбаи хоҷагидории Вазорати маориф ва илм, роҳбарони муассисаҳои тобеи вазорат, сардори Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, мудирони шӯъбаҳои маорифи ноҳияҳои Сино, Шохмансур, Фирдавӣ, Исмоили Сомонӣ, роҳбарони муассисаҳои таълимии шаҳри Душанбе, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии воқеъ дар ҳудуди шаҳри Душанбе
9.	Андешидани чораҳои зарурӣ чихати таъмини иҷрои нақшаи гузаронидаани таъмири қорӣ дар муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ (зербанди 3.3 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон)	то 25 августи соли 2024	Роҳбарони муассисаҳои тобеи вазорат, сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда
10.	Андешидани чораҳои зарурӣ чихати таъмини иҷрои нақшаи захираи ангишт, ҳезум, сӯзишвории дизелӣ, шишабандӣ, маҳсулоти озукворӣ дар муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ (зербанди 3.3 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон)	То 1 октябри соли 2023	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявирошуда

11.	Тибқи талабот таъмин намудани синфхонаҳои муассисаҳои таълимии ҷумҳурӣ бо печҳои аловӣ ё барқӣ	То 1 октябри соли 2023	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ
12.	Бо мақсади пешгирӣ аз ҳолатҳои сар задани ҳодисаи сӯхтор дар муассисаҳои таълимие, ки бо печҳои аловӣ гармӣ таъмин карда мешаванд, гирду атрофи лулаҳои дудбарори азбестӣ ва ё оҳанин дар қисмати боми бино аз сатҳи бомпӯш то болопӯши бино бо истифода аз хишти пухта маҳкам карда шуда, бехатарии он аз ҳолатҳои сар задани сӯхтор таъмин карда шавад (таъмини иҷрои мактуби дастурии Вазорати маориф ва илм аз 01.03.2024, №12(75)01-58).	Доимӣ	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ
13.	Андешидани чораҳои ҷиҳати пешгирӣ намудани ҳодисаҳои ноҳуши сӯхтор дар бинову иншооти соҳаи маориф, давра ба давра мучаҳаз гардонидани биноҳо бо системаи автоматикии аз сӯхтор воқифкунанда ва бартараф намудани камбудҳои чойдоштае, ки омилҳои сар задани сӯхтор мегардад (зербанди 3.16 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон).	Доимӣ	Роҳбарони муассисаҳои тобеи вазорат, сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ
14.	Диққати ҷиддӣ зоҳир намудани ҷиҳати харидорӣ намудани ангишти хушсифат	Ҳангоми харидорӣ	Бо масъулияти шахсии роҳбарони муассисаҳои таълимӣ ва сардони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои инчунин, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
15.	Насб намудани ҳисобкунакҳои обӣ ва фурузонҳои диодӣ дар тамоми муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ ҷиҳати сарфакорона ва мақсадноки маблағҳои бучетӣ	Доимӣ	Роҳбарони муассисаҳои тобеи вазорат, сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ
16.	Пешниҳоди ҳисобот оид ба истифодаи захираи ангишт, ҳезум сӯзишвории дизелӣ дар муассисаҳои соҳаи маориф тибқи шаклҳои ягонаи тасдиқшуда (зербанди 4.4 нақшаи чорабиниҳои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон)	Дар давраи тирамоҳу зимистон	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ
17.	Пешниҳод намудани маълумоти ҳаттӣ ба Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба омодагии муассисаҳои таълимӣ ба давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 тибқи шаклҳои тасдиқгардида	То 25 ҳар моҳ	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ
18.	Дар ҷаласаҳои ҳайати мушовара, ситод ва маҷлиси назоратии назди вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор додани қарорҳои дар ин самт баанҷомрасида	Тибқи нақшаи қорӣи вазорат ва нақшаи гузаронидани ҷаласаҳои ситод	Шӯъбаи маркетинг, амвол ва хариди давлатии Вазорати маориф ва илм
19.	Таъин ва ба Вазорати маориф ва илм пешниҳод намудани шахси масъул аз ҳисоби қорамандони асосӣ барои назорати вазӣ ҳуҷҷатгузорӣ ва бехато пешниҳод намудани маълумот оид ба иҷрои бандҳои нақша - чорабиниҳои мазкур (бо нишон додани вазифаи ишғолнамуда, рақами телефон ва почтаи электронии доимоамалкунанда)	То 1 майи соли 2024	Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ

Зиммаи 2.
Бо фармоиши вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 09.04.2024, №412 тасдиқ шудааст.

ҲАЙАТИ

Ситод дар назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба сари вақт омода намудани муассисаҳои соҳаи маорифи ҷумҳурӣ барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025

1. Дилшод Сафарзода – муовини вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, сардори Ситод;

2. Муҳаммадалӣ Тоирзода – сармутахассиси шӯъбаи маркетинг, амвол ва хариди давлатӣ, муовини сардори Ситод;

3. Амин Раҳмонзода – мутахассиси пешбари шӯъбаи маркетинг, амвол ва хариди давлатии Вазорати маориф ва илм, котиби Ситод.

Аъзо:

1. Сардорони раёсат ва мудирони шӯъбаҳои дастгоҳи марказии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон;

2. Роҳбарони муассисаҳои тобеи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон;

3. Сардорони Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе, раёсатҳои маорифи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугдӣ Хатлон, сардорони раёсату мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ;

4. Ректорон ва директорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва директорони муассисаҳои таҳсилоти умумии мақоми ҷумҳуриявӣ.

Шакли №1/1-1, 2

МАЪЛУМОТ																									
доир ба рафти омодагии ва захираномии маводҳои асосии ғизоӣ дар муассисаҳои таҳсилоти томақтабӣ, интернатҳо ва муассисаҳои миёнаи умумии ҷумҳуриявӣ барои фаъолият дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 (ба ҳолати _____)																									
Номи муассиса	Орд (тонна)			Равған (тонна)			Биринҷ (тонна)			Шакар (тонна)			Картوشка (тонна)			Пиёз (тонна)			Сабзӣ (тонна)			Консерваҳо, куттии шартӣ			
	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	Нақша	Иҷроиш	Ҷой	
1																									
2																									
Ҳамагӣ:																									

Эзоҳ: нақша ва захиракунии маводҳои ғизоӣ дар муассисаҳои таълимӣ аз моҳи сентябр то моҳи мартро дар бар мегирад.

Шакли №1/1-3

МАЪЛУМОТ																			
доир ба рафти омодагии ва захираномии маводҳои асосии гармидиҳӣ дар муассисаҳои соҳаи маориф ва илм барои фаъолият дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 (ба ҳолати _____)																			
Номи муассиса	Ангишт (тонна)					Ҳезум (м³)					Сӯзишвории дизелӣ (литр)								
	Бақия дар аввали мавсим	Нақша (бо назардошти бақия)	Захира (бо назардошти бақия)	Ҷой	Истифодабарӣ дар мавсим	Бақия дар охири мавсим	Бақия дар аввали мавсим	Нақша (бо назардошти бақия)	Захира (бо назардошти бақия)	Ҷой	Истифодабарӣ дар мавсим	Бақия дар охири мавсим	Бақия дар аввали мавсим	Нақша (бо назардошти бақия)	Захира (бо назардошти бақия)	Ҷой	Истифодабарӣ дар мавсим	Бақия дар охири мавсим	
1																			
2																			
Ҳамагӣ:																			

Эзоҳ: нақша ва захиракунии маводҳои ғизоӣ дар муассисаҳои таълимӣ аз моҳи сентябр то моҳи мартро дар бар мегирад.

Шакли №1/1-4

МАЪЛУМОТ															
доир ба рафти омодагии воситаҳои гармидиҳӣ дар муассисаҳои соҳаи маориф ва илм барои фаъолият дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2024 – 2025 (ба ҳолати _____)															
Номи муассиса	Дегхонаҳо (бо дарназардошти дегхонаҳои хурд)			Гармунакҳои барқӣ			Печҳои аловӣ			Шишабандӣ (метри мураббаъ)			Таъмири қорӣ (метри мураббаъ)		
	Шумора	Дар ҳолати қорӣ	Ҷой	Шумора	Дар ҳолати қорӣ	Ҷой	Шумора	Дар ҳолати қорӣ	Ҷой	Нақша	Иҷро (м²)	Ҷой	Нақша	Иҷро (м²)	Ҷой
1															
2															
Ҳамагӣ:															

Эзоҳ: нақша ва захиракунии маводҳои ғизоӣ дар муассисаҳои таълимӣ аз моҳи сентябр то моҳи мартро дар бар мегирад.

Дар муассисаҳои таълимии Файзобод ва Нуробод доир ба озмуни «Илм - фуруғи маърифат» машварати омӯзишӣ баргузор шуд.

20 АПРЕЛ - РӯЗИ ПОЙТАХТИ ТОҶИКИСТОН

ИФТИХОР

Ҳар кишвари соҳибистиклол дар рафи дигар нишонаю далелҳои давлатдорӣ молики пойтахт аст. Пойтахти давлатро ҳамчун меҳвари он, дили он ва шиносномаи он тавсиф мебахшанд. Ифтихор ва шаъну шарафи ҳар шаҳрванди кишвар аст пойтахт. Ҷумҳурии соҳибистиклоли Тоҷикистонро шаҳри Душанбе пойтахт таъин шудааст. Чавоншаҳри хуснорост Душанбеи азизи мо, шахрест тимсоли зебӣ, ваҳдат ва бахту саодат. Ба вижа, ба шарофати Истиклол пойтахти ҷумҳурӣ шукӯҳу шахомат ва мақому мартабаи наву бесобика дарёфт, шухрати ҷаҳонӣ пайдо кард ва ҳонаи умеди тоҷикони тамоми олам гашт. Ин «шаҳри дилоро»-ю «зеби дунё» беш аз се даҳсола аст, ки пайвасти рӯ ба рушд дораду вусъат пайдо мекунад ва ҳамагонро ба вачд меовараду мафтун месозад. Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ибраз доштаанд: «Ба ша-

манзалати хос дошту дорад... Пешвои маҳбуи миллат Эмомалӣ Раҳмон пайвасти ҷаҳду талош менамоянд, ки мардуми тоҷик имрӯзу оянда низ фаъолона омолои неку манфиатбори гузаштагони номвари худро идома диҳанд». Сарвари кишвар ибраз доштаанд, ки боғдорию зебоипарастӣ аз ҳисоли дерину ҳосаи тоҷикон буда, имрӯз ривоч дорад. Агар аз фазо (аз до-

хати шаҳрвандон мухити хуб фароҳам оварда шудааст. Дар ҳудуди боғ 137 намуд дарахтон, аз ҷумла, нахл, каштан, фортуна, ёсман, бодом, гортензия, кипарис, могонолия, туя... мавҷуданд. Дар боғ, ҳамчунин, ду сахни баргузори маҳфили ҳамоишҳо, майдони бозии голф, ҳавзи қикронӣ, майдонча-

ҳои варзишӣ (барои калонсолон ва кӯдакон) бунёд карда шудаанд. Ба маълумотномаи фишурда дар бораи боғи мақдур суҳанони Президенти ҷумҳурӣ дар тавсифу ситоиши Парчами давлатӣ, шеърҳои шоирони тоҷик дар васфи парчам ва чанд далели қолиб аз таърихи парчам замима гардидааст.

Пас аз ин қисмати «Боғи Қасри миллат» шуруъ мешавад. «Маҷмаи давлатии Қасри миллат соли 2009 ба истифода омода гаштааст ва имрӯз атрофи он ба боғи ҳамешасабзи дилрабо табдил ёфтааст»,-омадааст дар қисмати мақдур. Ҳудуди Боғи Қасри миллат аз 19га иборат буда, шумораи дарахтон беш аз 20000 беҳро ташкил медиҳад. Дар қисмати нишебии ғарбии паси Қасри миллат дар масоҳати 5,5 га зиёда аз 10 000 дарахти ҳамешасабз (санавбар, сарви сикӣ, сарви арзонӣ, арча) ба назар мерасанд, ки хеле зебову бонизом «саф орастаанд». Қисмати зиёди дарахтони Боғи Қасри миллат (беш аз 200 намуд) нодир буда, аз Олмону Ҳолланд ва Белгияю Италия оварда шудаанд. Боғ қитъақитъа гулзори назаррабо дорад...

Ба ин гуна, дар китоби «Душанбе - боғшаҳри ҷаҳон» дар бораи ҳар як боғи пойтахт маълумот оварда, гуфтори ашхоси номвар ва аҳли илму адаб дар ситоиши ин боғ илова гардидааст. Ба ин васила, китоб фарогири шеърҳои мақола ва таърихномаю далелҳои рангину қолиб шуда, муҳтавоҷаш вусъати бештар дарёфтааст.

Аҳамиятафзозии дигари китоб баргарадони аксар мақолати он ба забонҳои русию англисӣ гардидааст. Ин иқдоми муаллиф, мақдур, барои сайёҳону меҳмонони хоричии шаҳри Душанбе манфиатбор мебошад. Китоби «Душанбе - боғшаҳри ҷаҳон»-и олимони ҷавону истеъдодманд ва пурқורי тоҷик Комилҷон Дӯстов суратҳои зиёди манзаравии рангаеро (марбут ба боғҳои пойтахт) дар бар мегирад, ки мундариҷаи онро мукаммалтар кардаанд.

Душанбе барои ҳар яки мо - тоҷикистониён азиру маҳбуи аст ва ҳар сухани меҳромез, ҳар маълумоти қолиб ва ҳар нигоштаи самимӣ дар бораи ин бузургшаҳр бароямон дилпазиру гуворост. Китоби «Душанбе - боғшаҳри ҷаҳон» ҳамин гуна муҳтавооро дорост. Ва ин ҷо шоиства он аст, ки нигоштаамон аз хусуи китоби мақдур бо иқтибосе аз гуфтаҳои устод Гулназар ҳусни аҷном бипазирад: «Душанбе барои ман дил аст, дили Ватан-Модар аст, дур аз ӯ бекарорам, беҳобам, бетоабам, ноҷизу норасоам. Задани набзаш, атри нафасаш, хандаҳои гулҳои нозаш, чилваҳои ҳусни нотакрораш ҳаловати ҷон аст, рухро менавозад, дилро ҷавон мекунад, меҳри зиндагию дар сиришт ба маротиба афзун мегардонад».

Абдурауф МУРОДӢ,
«Омӯзгор»

Макони илму ирфонӣ, Душанбе!

Имсол пойтахти азизи мо - шаҳри Душанбе 100-сола мешавад. Душанбе пеш аз Инкилоби Октябр як деҳаи хурдакаки қамаҳолӣ буд. Одамон аз гирду атроф ва кӯхистонҳои дурдаст ба ин ҷо омада, молу маҳсулоташонро мефурӯхтанду маводи рӯзгор меҳариданд. Аз сарчашмаҳои таърихӣ маълум аст, ки дар охири асри XIX ва аввали асри XX дар Душанбе қалъаи мир, қозихона, доруҳона, шифоҳона ва ҷойхонаҳо мавҷуд будаанд. Мардум ба соҳаҳои кишоварзӣ, ҳунармандӣ, пахтакорӣ, чорводорӣ, боғдорӣ, оҳангарӣ, кулолгарӣ, чармгарӣ ва ғайра машғул буданд. Аз соли 1924 Душанбе ҳамчун пойтахти Тоҷикистон шинохта шуд. Душанбе рӯз ба рӯз тараққӣ карда, ба маркази нави иқтисодию сиёсӣ ва фарҳангии тоҷикон мубаддал гашт. Барои пешрафт ва тараққӣи пойтахт бунёди роҳҳои мошингард, роҳи оҳан, фурудгоҳу роҳҳои ҳавоӣ лозим буд. Мардуми захматкаши Душанбе, ноҳияҳои гирду атроф ва халқҳои бародар дар як муддати кӯтоҳ ин шаҳрро обод карданд. Душанбе дар давоми 70 соли

мавҷудияти Ҳукумати Шуравӣ аз як деҳаҳои хурди назарногир ба як шаҳри азиimu зебои саноатӣ табдил ёфт. Заводу фабрикаҳо, комбинату иншооти гуногун қомат афрохтанд. Марказҳои бузурги илмию фарҳангӣ, мактабҳои олий, Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, Академияи илмҳои Тоҷикистон, Театри давлатии опера ва балети ба номи Садриддин Айнӣ, Театри давлатии академии драмавии ба номи Абӯлқосим Лоҳутӣ, мактабҳои нави замонавӣ... бунёд гардиданд.

Дар давраи ҷанги шаҳрвандӣ шаҳри Душанбе азизи мо аз Ҳама бештар зарар дида бошад ҳам, дар як муддати кӯтоҳ бо азму талош ва захматҳои сокинони он барқарор гардид. Биноҳои баландошёнаи замони нав қомат рост карданд, ки симои шаҳрро боз ҳам зебову дилоротар гардониданд. Сад шукри истиклол, ки Тоҷикистонро дигар давлатҳои ҳамаҷун давлати мустақил шинохтанд ва бо он робитаҳои дипломатӣ барқарор намуданд. Ҳоло дар шаҳри Душанбе сафоратхонаҳо, марказҳои илмию фарҳангӣ ва мақомоти давлатию гайридавлатию мамлакатҳои хоричӣ фаъолият доранд. Аз он ифтихор мекунем, ки Душанбе шаҳри Сулҳ эълон гардидааст. Вақте ки мо ҳамаҷун дар кӯчаҳои шаҳр кадам мегузорем, гулгашту хиёбонҳои шукуфони он ба дили мо шодию фараҳ мебахшад. Мардуми шаҳр пайвасти барои ободии шаҳр ва тозагии он кӯшиш мекунад. Имрӯз пойтахти давлати тоҷикон яке аз марказҳои муттаҳидсозандаи тоҷикону форсибазонии ҷаҳон гардидааст.

Ҳоло дар шаҳри Душанбе биноҳои баландошёнаву қасрҳои фарҳангӣ биноҳои муассисаҳои таълимӣ, боғҳои гулбасар ва монанди ин, ки ба ҳусни пойтахти азизамон ҳусни дучанд зам менамоянд. Бинобар ин, ҳар як сокини пойтахт ва умуман, ҳар як шаҳрванди ҷумҳуриамонро зарур аст, ки ба қадрӣ ободкорихо бирасанд ва дар шукуфони кишвари азизамон ҳамвора талош намоянд.

Гулистон ЗОКИРОВА,
омӯзгори МТМУ №3-и
ноҳияи Варзоб

Боғшаҳри нозанин аст пойтахти тоҷикон!

рофати Истиклоли давлатии ҷумҳурӣ пойтахти кишвари маҳбуи мо-шаҳри Душанбе рӯз аз рӯз ободу сарсабз гардида, рамзи сарфарозӣ ва дилбастагии мардуми Тоҷикистонро нисбат ба ҳаёти зебо таҷассум менамояд. Вобаста ба ин, дар пойтахти кишвар раванди навсозиҳо ба таври муосир рушд намуда, симои шаҳри азизамонро дилнишин ва ҳамчун шаҳри ҷавону пешрафта ба шаҳрҳои бузурги дунё баробар менамояд.

Имрӯз, воқеан, Душанбеи нозанинӣ мо фурузоннахтаре дар қораи Осийёт ва ҳамвора тавачҷуҳи ҷаҳониёнро ба худ ҷалб мекунад мунтазам меҳмонони оликадру сайёҳони зебоипараст дар қанор дорад. Онҳо аз сайру саёхат, истироҳату фароғат дар оғуши пойтахти тоҷикон ҳаловат мебаранд ва ба он дил мебаранд. Ҳушо, ки Душанбеи дилоро мавзевҳои диданию тавачҷуҳбарангези зиёде дораду сайёҳонашро мафтуну мамнун мекунад. Дар шумори маҳсусиятҳои дигараш, яке аз умдатарин маҳсусияти он ба боғшаҳри назаррабою накхатбор табдил ёфтани аст. Боғҳои Душанбе онро таровату назокату ҳусну малоҳати тозае эҳдо карда, шухратафзои пойтахт гардиданд. Ҳоло сокинону меҳмонону сайёҳони шаҳри Душанбе метавонанд аз наздик ба бист боғи оғуши он баҳрабардорӣ бикунанд ва ин дар ҳолест, ки то аҳди Истиклол пойтахт аз се-чор боғ беш надошт...

Устоди кафедраи забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур, номзади илмҳои филологӣ Комилҷон Дӯстов ба иқдоми наҷибу судманде даст зада, ҳамчун эҳдо ба ҷашни 35-солагии Истиклоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон китобе бо номи «Душанбе - боғшаҳри ҷаҳон» таҳия намудааст, ки муҳаббатномаеро менамояд дар ситоиши пойтахти мамлакат. Дар сарсухани китоб таъкид шуда, ки «боғдорию боғпарварӣ аз рӯзгори бостон аз ҷумлаи шугълҳои дӯстдоштаи мардуми соҳибтамаддунӣ тоҷик буду ҳаст ва васфи боғу ҷаман ва гулу гулгаштҳо дар осори адабии шоирони тоҷик мақому

ҳили тайёра) ба Душанбе бингарем, он чун як боғи қалони гарки ранги сабзи дарахтони зебо ва гулу гулбуттаҳои дилрабо менамояд ба назар. Дар давоми 15-20 соли охир дар пойтахти Тоҷикистон боғҳои зиёде бунёд ёфтаву ба ҳусни шаҳр ҳусни тоза зам намуданд ва онро бештар мусаффою накхатбору назаррабо карданд. Дар ин давра силсилабоғҳои Боғи Парчами миллӣ, Боғи Нишони давлатӣ, Боғи Ирам, Боғи устод Рӯдакӣ, Боғи назди Китобхонаи миллӣ, Боғи Қасри миллат, Боғи Сомон, Боғи Куруши Кабир, Боғи Хайём, Боғи Аҳмади Дониш, Боғи Наврӯзгоҳ, Боғи Восеъ, Боғи ҷавонон, Боғи Фирдавсӣ, Боғи «Дӯсти» Боғи Айнӣ, Боғи Алишер Навоӣ, Боғи кӯдакон, Боғи Ғалаба, Боғи Истиклол... бунёду таҷдид гардида, симои пойтахтро ба қуллӣ тағйир доданд, «сабзшаҳри дилрабо»-ю «боғистони фирдавсун»-аш карданд. Бунёду ободии ин ҳама боғҳо бо дастури ибтикорот ва дастгирии ҳамешагии Пешвои миллат иртибот дорад. Ҳамаҷун, ин байти меҳрбори устод Турсунзода дар ситоиши Душанбеи хусноро баландтару табиаттар ва ҳамбаста бо воқеият садо медиҳад:

Шаҳр не, боғу бӯстон ин ҷост,
Боғи умеди тоҷикон ин ҷост.

Яке аз аввалмақолати китоби «Душанбе - боғшаҳри ҷаҳон» рӯче мухтасар ба таърихи шаҳр буда, дар он аз муҳимтарин лаҳзаҳои диъузи имрӯзи ҳаёти шаҳр ёдоварӣ мешавад. Муаллиф пас аз ин ба тавсифу муаррифии боғҳои шаҳр шуруъ карда, зимнан аз сарчашмаҳои фаровоне истифода бинмудааст. Нахуст сухан аз Боғи Парчами давлатӣ ба миён омада. Зикр мешавад, ки 30 августи соли 2011 бо иштироки Сарвари кишвар дар маркази шаҳри Душанбе Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар пояи 165-метра парафшон карда шуд, ки он баландтарин дар ҷаҳон буд. Минбаъд атрофи пояи парчам ба гулбоғи назаррабо табдил дода шуд. Масоҳати умумии Боғи Парчами давлатӣ 159494 метри мураббаъро ташкил медиҳад ва дар он гузаргоҳҳо, майдончаҳо, ҳавзҳо, кабудизорҳо, фаввораҳо ҷойгир мебошанд. Барои фароғату истиро-

Дар шаҳри Гулистон Форуми байналмилалии сайёҳӣ баргузор гардид.

Маориф	образовани	education [ˈɛdʒʊˈkeɪʃ(ə)n]
Манзара	пейзаж	landscape [ˈlændʃəp]
Мактуб	письмо	letter [ˈlɛtə]
Мактаб	школа	school [sku:l]
Майдон	площадь	square [ˈskweə]
Мавод	материал	material [məˈtɪriəl, stɪf]

М

Литон	лыжи	ski [ski:]
Либосовезар	вешетка	coat-hanger [ˈkoʊt ˈhæŋə]
Либоси расми	официальная одежда	official clothing [əˈfɪʃ(ə)l ˈklaʊðɪŋ]
Либоси	пищевые продукты	sewing clothes [ˈsi:wiŋ ˈklaʊð(ə)z]
Либос	одежда	clothes [ˈklaʊð(ə)z]
Ляча	диалект	dialect [ˈdɪəlekt]
Ляхза	момент	instant [ˈɪnst(ə)nt, moʊmənt]
Латифа	анекдот	joke [dʒoʊk]
Ларидан	тряпки, дряк	to shirk [ʃɪrk, to shiver]
Латер	латер	camp [kæmp]

Л

Кутти	коробка	box [bɒks]
Куврат, кувратбахш	сила, мощь	power [ˈpaʊə]
Кочук	ложка	spoon [spu:n]
Конун	закон	law [lɔ:]
Колнин	ковёр	carpet [ˈkɑ:pɪt]
Кимтахо	двухсторонний	voluble [ˈvɒləb(ə)l]
Кафас	клетка	cage [keɪdʒ]
Катра	капля	drop [drɒp]
Капор	решение	decision [dɪˈsɪʒ(ə)n, ˈrɛzəˈlju:ʃ(ə)n]
Канду	конфета	sweets [swi:tɪz, ˈsɪndʊ ˈkændi]
Калыа	крепость	citadel [ˈsɪtəd(ə)l]
Калмарья	территория	territory [ˈtɛrɪt(ə)ri]

НАШИРИЯ «ОМУЗГОР»

№16, 18 апрели соли 2024

НАШИРИЯ «ОМУЗГОР»

№16, 18 апрели соли 2024

Ш

Шавковар	интересный	interesting [ˈɪntrɪstɪŋ]
Шанбе	суббота	Saturday [ˈsætərdeɪ AmE: ˈsætərˌdeɪ]
Шарк	восток	East [i:st]
Шарм	стыд	shame [ʃeɪm]
Шармгин	стыдливый	ashamed [əˈʃeɪmd]
Шартнома	договор	agreement [əˈɡri:mənt]
Шахр	город	city [ˈsɪti], town [taʊn]
Шахрванд	гражданин	citizen [ˈsɪtɪz(ə)n]
Шер	лев	lion [ˈlaɪən]
Шеър	стихотворение	poem [ˈpəʊm]
Шимол	север	North [nɔ:θ]
Ширин	сладкий	sweet [swi:t]
Шиша	стекло	glass [ɡlɑ:s]
Шоир	поэт	poet [ˈpəʊt]
Шохмот	шахматы	chess [ʃɛs]

Э

Эхтиёт	осторожность	caution [ˈkɔ:ʃ(ə)n]
Эхтиёч	нужда	need [ni:d]
Эхтимол	вероятно	perhaps [pəˈhæps]
Эхтиром	уважение	respect [rɪˈspekt]
Эчод	творение	create [kriˈeɪt]
Эълумия	декларация	declaration [ˈdekləˈreɪʃ(ə)n]
Эълон	объявление	announcement [əˈnaʊnsmənt]

Я

Якдилӣ	согласие	united [juˈnaɪtɪd]
Якзайл	однообразно	uniformly [ˈju:nɪfɔ:mli]
Якчанд	несколько	several [ˈsev(ə)rəl]
Якчоя	вместе	together [təˈɡeðə]
Якшанбе	воскресенье	sunday [ˈsʌndɪ]
Яроқ	оружие	arms [ɑ:mz], weapon [ˈwepən]
Ягим	сирота	orphan [ˈɔ:f(ə)n]
Ях	лёд	ice [aɪs]
Яхбандӣ	леденение	freeze [fri:z]
Яхдон	холодильник	refrigerator [rɪˈfrɪdʒəreɪtə], fridge [frɪdʒ]
Яхмос	мороженое	icecream [aɪsˈkri:m]

Қаблгоҳ	приёмная	reception [rɪˈsepʃ(ə)n]
Қайчи	ножницы	scissors [ˈsɪzəz]
Қалам	карандаш	pencil [ˈpensl(ə)l]

Қ

Қабл	великий	great [ɡreɪt]
Қабул	синий	blue [blu:]
Қабутар	голубь	pigeon [ˈpɪdʒɪn, ˈdɒvə]
Қали	ключ	key [ki:]
Қалон	большой	big [bɪɡ], huge [hju:dʒ], large [lɑ:dʒ]
Қанор, кунч	край, угол	edge [ɛdʒ], border [ˈbɔ:rdə]
Қасди	больной	sick [sɪk], ill [ɪl]
Қасалхона	больница	hospital [ˈhɒspɪt(ə)l]
Қасб	профессия	profession [ˈprɒf(ə)ʃ(ə)n, ˈdʒɒb]
Қаса	карман	pocket [ˈpɒkɪt]
Қитоб	книга	book [bʊk]
Қитобхона	библиотека	library [ˈlaɪbrəri]
Қишвар	страна	country [ˈkʌntri]
Қорхона	контора, офис, учреждение	office [ˈɒfɪs, ɪnˈstɪtju:ʃən]
Қурта	платёе, блузка	dress [dres]: shirt [ʃɪ:t]
Қулак	ребёнок	child [tʃɪld], kid [kɪd] infant
Қул	озеро	lake [leɪk]
Қулак	помощь, помогать	help [hɛlp], assistance [əˈsɪst(ə)ns]
Қудалистон	детский сад	kindergarten [ˈkɪndəˌɡɑ:d(ə)n]

Қ

Имзо: имзо қардан;	подпись;	signature [ˈsɪɡnətʃə]
Имзо гузаштан;	подписать;	to sign [tu saɪn];
Ба имзо расидан;	подлежит подписанию	to be signed [tu bi: saɪnd]
Истилоқ қардан	корректировать;	to correct [tu kɔ:rekt]
Истилоқ, истилоқлият	исправлять	Independent
	независимый;	Independent
	независимость	[ˈɪndɪˈpend(ə)nt], [ˈɪndɪˈpend(ə)ns]

НАШИРИЯ «ОМУЗГОР»

№16, 18 апрели соли 2024

№16, 18 апрели соли 2024

ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ЛУҒАТИ ВОЖАҲОИ СЕРИСТЕЪМОЛИ ЗАБОНҲОИ ТОҶИКӢ, РУСӢ ВА АНГЛИСӢ

(Барои омӯзгорону хонандагони
муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ
(синфҳои 5-11), устодону донишҷӯёни
муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна, олии
касбӣ ва кормандони соҳаи маориф ва илм)

Иттилооти	информационный	Informational
Итисос	специальность	speciality [ˌspeʃiˈæli:ti]
Ичро кардан	исполнять, выполнять	fulfil [ˈfʊlˌfɪl], to carry out [tuːˈkæriːaʊt]
Иҷозатномаи сафар,	разрешение на въезд,	visa [ˈvi:zə]
Иҷозат додан	разрешать	to allow [tu əˈlaʊ], to permit [tu pəˈmɪt]
Иҷозат, иҷозатпуридан	разрешение, спросить	permission [pəˈmɪʃən], to ask [tu əsk]
Иттинос	пожалуйста	please [pli:z]

И

Истроҳат	отдых	rest [rest], relaxation [ˌriːləkˈseɪʃən]
Истроҳат кардан	отдыхать	to rest [tu rest], to relax [tu rɪˈlæks]
Истироҳатгоҳ	место для отдыха или релаксации	place to rest or relax [pleɪs tu rɛst ɔːr rɪˈlæks]
Иттилооти	послуживание, подчинение	obedience [əˈbi:diəns], submission [səbˌmɪʃən]
Иттилооти	информационный	Informational
Итисос	специальность	speciality [ˌspeʃiˈæli:ti]
Ичро кардан	исполнять, выполнять	fulfil [ˈfʊlˌfɪl], to carry out [tuːˈkæriːaʊt]
Иҷозатномаи сафар,	разрешение на въезд,	visa [ˈvi:zə]
Иҷозат додан	разрешать	to allow [tu əˈlaʊ], to permit [tu pəˈmɪt]
Иҷозат, иҷозатпуридан	разрешение, спросить	permission [pəˈmɪʃən], to ask [tu əsk]
Иттинос	пожалуйста	please [pli:z]

НАШИРИЯИ «ОМУЌЗГОР»

№16, 18 апрели соли 2024

НАШИРИЯИ «ОМУЌЗГОР»

№16, 18 апрели соли 2024

Бо фармоиши вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13.09.2022, №1337 омӯзиши ва азёд кардани 400 вожаи серистеъмоли забонҳои тоҷикӣ, русӣ, англисӣ барои омӯзгорону хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11), устодону донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидодӣ, миёна, олӣ касбӣ ва қоромандони соҳаи маориф ва илм ҳатмӣ доништа шудааст.

РАҲНАМОЕ БАРОИ ОМУЌЗИШИ
ЗАБОНҲОИ ТОҶИКӢ, РУСӢ ВА АНГЛИСӢ

Дар замони муосир омӯзиши забонҳои хориҷӣ яке аз муҳимтарин омилҳо барои фаро гирифтани дониш, хабару иттилоот ва навигарии илмию фанӣ ба шумор рафта, барои боз ҳам бештар барқарор кардани иртиботҳои гуногуни сиёсӣ ва иқтисодӣ фарҳангӣ бо кишварҳои дигар мусоидат менамояд. Ба ин хотир, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон омӯзиш ва донишҷӯёни забонҳои хориҷиро барои насли ояндагони кишвар зарур шуморида, ҷиҳати азхуд кардани онҳо пайвасти дастури хидоятҳои раҳнамунсоз медиҳанд.

Қабул гардидани “Барномаи давлатии тақмили таълим ва омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030” (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 30 августи соли 2019, №438) Вазорати маориф ва илм ва дигар вазорату идораҳои водор месозад, ки барои тақмили таълим ва омӯзиши забонҳои русӣ англисӣ тамоми шароитҳои фароҳам созанд.

Дар ин рост, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои дастури супоришҳои Пешвои муаззамии миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар самти омӯзиш ва донишҷӯёни забонҳои русӣ англисӣ дастури раҳнамои “Луғати вожаҳои серистеъмоли забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ”-ро омода карда, донишҷӯёни онро барои тамоми омӯзгорону хонандагони ва донишҷӯён ҳатмӣ эълон мекунад.

Луғати мазкур 400 вожаи серистеъмолиро дар бар гирифтааст, ки онҳо дар зиндагии рӯзмарра бо забони модарӣ пайвасти мавриди истифода қарор мегиранд ва маънои онҳо маълуми фаҳмо аст. Ҳамзамон, донишҷӯёни калимаҳои маҳорату малакаи забонмӯзиро ташаккул дода, зимни азёд кардани вожаҳои шавқу рағбат барои донишҷӯёни забонҳои русӣ англисӣ боз ҳам афзунтар меағдарад. Яъне луғати мазкур чун як раҳнамо хидмат хоҳад кард.

Шакли электронии ин луғат дар сомонии расмӣ Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар сомонҳои муассисаҳои зерсохторӣ он ҷо карда шудааст.

Дар баробари ин, аз ҳамаи роҳбарони муассисаҳои таълимӣ ва омӯзгорон тақозо карда мешавад, ки дар амалигардонии ин иқдоми вазорат масъулияти баланд нишон дода, зимни азёд кардани луғатҳои хонандагони донишҷӯёни раҳнамои ва назорат намоанд.

Дар иҷрои ин амали нек ва иқдоми боманфиат дар самти омӯзиши забонҳои русӣ англисӣ ба шумо барори қомеъӣ орзу менамоем.

Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Об	вода	water [ˈwɔ:tə]
Обу хаво	погода	weather [ˈweðə]
Овоз	голос	sound [saʊnd], noise [nɔɪz]
Оғам	начало	beginning [bɪˈɡɪnɪŋ], start [stɑ:t]
Оғлат	привычка	custom [ˈkʌstəm]
Оғоб	воспитанность	courtesy [ˈkɜ:rtəsi]

О

Набара	внук, внучка	grandchild [ˈgrændʒɪld]
Нав	новыи	new [nju:]
Набатдор	лежурный	duty [ˈdʒu:ti]
Намак	соль	salt [sɔ:l]
Напах	цена	price [praɪs], cost [kɔst]
Насаб	фамилия	surname [ˈsɜ:neɪm]
Нафар	человек, персона	person [ˈpɜ:sn]
Нашр	публикация	publication [ˌpʌblɪˈkeɪʃən]
Нитох доштан	хранить, удерживать	to keep [tu ki:p], to hold [tu hold]
Нипотан	сидеть	to sit [tu sɪt]
Нипонӣ	адрес	address [əˈdres]
Ноҳуҷуст	неправильный	false [ˈfɜ:ls], incorrect [ɪnˈkɔ:kt]
Нӯшидан	пить	to drink [tu drɪnk]
Нотарс	храбрый	brave [breɪv]
Навонда	представитель	representative [ˌreprɪˈzentətɪv]

Н

Маориф	зарботная плата	salary [ˈsæləri], wages [ˈweɪdʒɪz]
Мардум	люди	people [ˈpi:p(ə)l]
Маҷлис	совещание, совещание	meeting [ˈmi:tiŋ]
Меҳмон	гость	guest [gest]
Меҳмонхона	гостиница, гостиница	living room [ˈlɪvɪŋ ru:m], hotel [ˈhəʊtel]
Меҳнат	труд, работа	labour [ˈleɪbər], work [wɜ:k]
Миллат	нация, национальность	nation [ˈneɪʃən], nationality [ˌnæʃənəˈlɪti]
Минтақа	местность, регион	area [ˈeəriə], region [ˈri:ʒən]
Модаркашон	бабушка	grandmother [ˈgrændmʌðər]
Муҷоркот, вохӯрӣ	встреча	meeting [ˈmi:tiŋ]
Мушаррат	общение, коммуникация	communication [ˌkɔ:mjuːnɪˈkeɪʃən]

НАШИРИЯИ «ОМУЌЗГОР»

№16, 18 апрели соли 2024

НАШИРИЯИ «ОМУЌЗГОР»

№16, 18 апрели соли 2024

Ҳақ	истина, правда	right [raɪt], privilege [ˈprɪvɪlɪdʒ]
Ҳаққи хизмат	заработная плата, оклад	wages [ˈweɪdʒ]
Ҳақиқат	правда	truth [tru:θ], reality [rɪˈælɪti] true [tru]
Ҳама	весь, вся, всё	all [ɔ:l], everyone [ˈevriwʌn], everything [ˈevriθɪŋ]
Ҳамкор	коллега, сотрудник	colleague [ˈkɔ:li:ɡ], coworker [ˈkɔ:wɜ:kər]
Ҳамкорӣ	сотрудничество	cooperation [ˌkəʊˈɒpəˈreɪʃən]
Ҳамохангсоз	координатор	co-ordinator [ˌkəʊˈɔ:dɪnətə]
Ҳамроҳ	вместе, спутник	together [təˈgeðər], travelling companion [ˌtrævəlɪŋˈkəmˈpəniən]

Ч

Чӯб	палка, древесина	wood [wʊd]
Чӯпон	пастух	shepherd [ˈʃepəd]
Чӯтка	щётка	brush [brʌʃ]
Чӯча	цыплёнок	chick [tʃɪk]

Ҷ

Ҷавоб	ответ	answer [ˈɑ:nsə]
Ҷавон	молодой	young [jʌŋ]
Ҷавонӣ	молодость	youth [ju:θ]
Ҷадвал	линейка	ruler [ˈru:lər]
Ҷамъ	совокупность, сумма, итог	total [ˈtəʊtl]
Ҷамъият	общество	society [səˈsaɪətɪ]
Ҷанг	война	war [wɜ:]
Ҷануб	юг	South [saʊθ]
Ҷонишин	заместитель директора	deputy director [ˈdepjuti d(a)ˈrɛktə]
Ҷонибдор	сторонник	supporter [səˈpɔ:tər]
Ҷорӣ	текущий	following [ˈfɒləwɪŋ]
Ҷорӯб	веник	broom [bru:ˈm]
Ҷумхури	республика	republic [rɪˈpʌblɪk]
Ҷуворӣ	кукуруза	corn [kɔ:n]
Ҷумъа	пятница	Friday [ˈfraɪdi]

Рухсати	отпуск	<i>holiday</i> [ˈhɒlɪdɪ], <i>vacation</i>
Роҳбар	лидер, начальник	<i>leader</i> [ˈliːdə]
Раҳнамо	руководство	<i>guide</i> [ɡaɪd]
Рафтомал	посещение, поездка	<i>visit</i> [ˈvzɪt]
Рафтор	поведение	<i>behaviour</i> [ˈbiːhævɪə]
Рафтан (рав)	идти, идти	<i>to go</i> [tuː ɡəʊ]
Расм	картина	<i>picture</i> [ˈpɪktʃə]
Ранг	цвет, краски	<i>colour</i> [ˈkʌlə]
Ранс	танец	<i>dance</i> [dɑːns]
Ракам	номер	<i>number</i> [ˈnʌmbə]
Равия	направление, тренд	<i>direction</i> [dɪˈreɪkʃən], <i>trend</i> [trend]

P

Парох	завтра	<i>tomorrow</i> [təˈmɒrəʊ]
Парохирӯзи	утро	<i>morning</i> [ˈmɔːnɪŋ]
Пазар	отец, папа	<i>father</i> [ˈfɑːðə]
Пазирӯфтан (пазир)	принимать, одобрять	<i>accept</i> [ˈæksəpt], <i>approve</i> [əˈpruːv]
Панча	пальцы	<i>fingers</i> [ˈfɪŋɡəz]
Пант	хлопок	<i>cotton</i> [ˈkɒtən]
Пант	встречать	<i>to meet</i> [tuː miːt]
Пант	представление, выдвижение	<i>suggestion</i> [səˈdʒestʃən], <i>proposal</i> [prəˈpɒzəl]
Пант	лоб	<i>forehead</i> [ˈfɔːrɪd]
Пант	пешком	<i>on foot</i> [ɒn fuːt], <i>walk</i> [wɔːk]
Пант	лук	<i>bow</i> [baʊ]
Пант	сын, мальчик	<i>son</i> [sʌn], <i>boy</i> [bɔɪ]
Пант	обувь	<i>shoes</i> [ʃuːz]
Пант	эффективные, плодотворные	<i>effective</i> [ɪˈfektɪv], <i>fruitful</i> [ˈfruːtɪf(ə)l]
Пант	закрывать	<i>to close</i> [tuː kloʊz]

P

Омӯш	конкурс	<i>competition</i> [ˌkɑːmpəˈtɪʃən]
Омӯш	свобода	<i>freedom</i> [ˈfriːdəm]
Омӯш	семья	<i>family</i> [ˈfæməli]
Омӯш	зеркало	<i>mirror</i> [ˈmɪrə]
Омӯш	мир	<i>world</i> [wɜːld]
Омӯш	приходить	<i>to come</i> [tuː kʌm]
Омӯш	кухня	<i>kitchen</i> [ˈkɪtʃɪn], <i>national café</i>
Омӯш	друг, приятель	<i>friend</i> [frend]

P

НАШРИЯИ «ОМУЌЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

НАШРИЯИ «ОМУЌЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

Феъл	глагол	<i>verb</i> [vɜːb]
Фикр	мысль, мнение	<i>think</i> [ˈθɪŋk], <i>opinion</i> [əˈpɪnjən]
Фурудгоҳ	аэропорт	<i>airport</i> [ˈeəpɔːt]
Фуруш	продажа	<i>sale</i> [seɪl]
Фурушгоҳ	магазин	<i>department store</i> [dɪˈpɑːtmənt stɔː], <i>shop</i> [ʃɒp]
Фуруштан	продавать	<i>to sell</i> [tuː sel]

X

Хабар	весть, новость	<i>information</i> [ɪnfəˈmeɪʃən], <i>news</i> [njuːz]
Халқ	народ	<i>people</i> [ˈpiːp(ə)l]
Харидан	купить	<i>to buy</i> [tuː baɪ]
Харита	карта	<i>map</i> [mæp]
Хатм	окончание	<i>graduation</i> [ˈɡrædʒuːʃən]
Хатм кардан	окончить	<i>to graduate</i> [tuː ˈɡrædʒəʊt]
Хестан	вставать, подниматься	<i>to get up</i> [tuː get ʌp], <i>to stand up</i> [tʌstænd ʌp]
Хизмат	служба, услуга	<i>service</i> [ˈsɜːvɪs]
Хоб	сон	<i>dream</i> [driːm], <i>sleep</i> [sliːp]
Хомӯш	тихий	<i>silent</i> [ˈsaɪlənt]
Хона	дом	<i>house</i> [haʊs], <i>home</i> [həʊm], <i>apartment</i> [əˈpɑːtmənt], <i>room</i> [ruː(ə)m]
Хондан (хон)	читать, учиться, молиться	<i>to read</i> [tuː riːd], <i>to study</i> [tuː ˈstʌdi]; <i>to pray</i> [tuː preɪ]
Хотира	память	<i>memory</i> [ˈmem(ə)rɪ]
Хохар	сестра	<i>sister</i> [ˈsɪstə]
Хунук	холод	<i>cold</i> [kəʊld]
Хуш омадед	добро пожаловать	<i>welcome</i> [ˈwelkəm]

X

Хавз	пруд, водоём, бассейн	<i>pond</i> [pɒnd], <i>pool</i> [puːl], <i>swimming pool</i> [ˈswɪmɪŋpuːl]
Хавлӣ	двор	<i>house</i> [haʊs], <i>garden</i> [ˈɡɑːdn], <i>yard</i> [jɑːd]
Хаво	погода, воздух	<i>weather</i> [ˈweðə], <i>air</i> [eə]
Хавопаймо	самолёт	<i>airplane</i> [ˈeɪəˈræpleɪn]
Хайвон	животное	<i>animal</i> [ˈænɪm(ə)l]
Хайсал	памятник, статуя	<i>monument</i> [ˈmɔːnjəmənt], <i>statue</i> [ˈstætʃuː]
Хайрат	недоумение, удивление, изумление	<i>Perplexity</i> [pəˈpleksɪti]; <i>amazement</i> [əˈmeɪzəmənt], <i>astonishment</i> [əˈstɒnɪʃmənt], <i>surprise</i> [səˈpraɪz]

Забон	язык	<i>language</i> , [ˈlæŋɡwɪdʒ] <i>longue</i> [lɔŋ]
Забони давлатӣ	государственный язык	<i>state language</i> [steɪt ˈlæŋɡwɪdʒ], <i>official language</i> [əˈfɪʃl(ə)l ˈlæŋɡwɪdʒ]
Задан (зан)	бить, ударить	<i>to hit</i> [tuː hɪt], <i>to strike</i> [tuː strik]
Замин	земля, вселенная	<i>soil</i> [soɪl], <i>earth</i> [ɜːθ], <i>ground</i> [graʊnd]
Замон	время, период, эпоха	<i>time</i> [taɪm], <i>period</i> , [pɪ(ə)ˈrɪd], <i>epoch</i> [ˈɪpɒk], <i>era</i> [ɪˈrə]
Замонавӣ	современный	<i>modern</i> [ˈmɒdɪn]
Зан	жена, женщина	<i>wife</i> [waɪf], <i>woman</i> [ˈwʊmən]
Занона	по-женски, женский	<i>female</i> [ˈfiːmeɪl], <i>feminine</i>

3

Жола	град	<i>hail</i> [heɪl]
Жола борида	выпадение града	<i>hail fall</i> [heɪl ˈfɔːl] <i>it is hallog</i>
Журнал	журнал	<i>journal</i> [ˈdʒɜːn(ə)l]

Ж

Ефтан	найти	<i>to find</i> [tuː faɪnd]
Есман	жасмин	<i>jasmine</i> [ˈdʒæzɪm]
Ерми тарҷумонӣ	скоряя помощь	<i>ambulance</i> [ˈæmbrɪləns], <i>emergency assistance</i>
Ердан кардан	помощник	<i>assistant</i> [əˈsɪst(ə)nt]
Ердан кардан	помогать	<i>to help</i> [tuː help]
Ердиханда	вспомогательный	<i>auxiliary</i> [ɔːɡˈzɪliəri]
Ердан	помощь	<i>help</i> , [help] <i>assistance</i>
Езда	одинадцать	<i>eleven</i> [ɪˈlev(ə)n]
Емадан	вспомнить	<i>to remember</i> [tuː rɪmɪmbə]
Ердонии мезори	памятник архитектуры	<i>a monument of architecture</i>
Ердонии мезори	научиться	<i>to learn</i> [tuː lɜːn]

E

Дуст, рафник	друг, товарищ	<i>friend</i> [frend]
Дустар	двочка	<i>girl</i> [gɜːl]
		<i>friend</i> [frend]

НАШРИЯИ «ОМУЌЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

НАШРИЯИ «ОМУЌЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

ТОЧКИҲ	РУСӢ	АНГЛИСӢ (ОВОНАВИШТ)
Адабиёт	литература	<i>literature</i> [ˈlɪt(ə)rətʃə]
Адал	число	<i>number</i> [ˈnʌmbə]
Адолат	справедливость	<i>justice</i> [ˈdʒʌstɪs]
Азиз	уважаемый	<i>dear</i> [dɪə], <i>precious</i> [ˈpreʃəs], <i>esteemed</i> [ɪˈstiːmd]
Ақл	ум, разум	<i>intelligence</i> [ɪnˈtelɪdʒ(ə)ns], <i>intellect</i> [ɪnˈtelɪkt]
Алов (оташ)	огонь	<i>fire</i> [faɪə]
Алаф	трава	<i>grass</i> [ɡrɑːs], <i>herb</i> UK: [hɜːb], US: [ɜːb], <i>fodder</i> [ˈfɒdə]
Аскар	солдат	<i>soldier</i> [ˈsɔːldɪə]
Атроф	вокруг	<i>around</i> [əˈraʊnd]
Афсона	сказка	<i>fairy-tale</i> [ˈfeɪ(ə)riteɪl], <i>story</i> [ˈstɔːri], <i>tale</i> [teɪl]
Ахбор	новость	<i>news</i> [njuːz]
Ахлоқ	мораль	<i>morals</i> [ˈmɔːrəlz]
Аҳолий	население	<i>population</i> [ˌpɒpjʊˈleɪʃən]
Аломат	знак	<i>sign</i> [saɪn], <i>mark</i> [mɑːk], <i>omen</i> , [ˈəʊmən]
Амният	безопасность	<i>security</i> [sɪˈkjʊ(ə)rɪti]
Анъана	традиция	<i>tradition</i> [trəˈdɪʃən]

Б

Бад	плохой	<i>bad</i> [bæd]
Бадан	тело	<i>body</i> [ˈbɒdi]
Баён	выражение мыслей	<i>expression of thoughts</i> [ɪkˈspreʃən əv θɒts]
Базм, тӯй	вечеринка, общественный прием, связанный со свадьбами и т.д.	<i>party</i> [ˈpɑːrtɪ], <i>public reception associated with weddings</i> [ˈpʌblɪk rɪˈsepʃən əv əˈsʌʃɪətɪd wɪð ˈwedɪŋz]
Байналмилалӣ	международный	<i>international</i> [ˌɪntəˈnæʃənəl]
Байнишахрӣ	междугородный	<i>between cities</i> [biˈtwiːn ˈsɪtiz]
Баромадан	подняться	<i>to rise</i> [raɪz]
Баромадгоҳ	выход	<i>exit</i> [ˈegzɪt]
Барф	снег	<i>snow</i> [snəʊ]
Бахт	счастье	<i>happiness</i> [ˈhæpɪnəs]
Бахшидан	простить	<i>to forgive</i> [tuː fɜːɡɪv], <i>let off</i> [ˈlet ɒf]
Баҳор	весна	<i>spring</i> [sprɪŋ]

Давлат	государство	state [steɪn], country [ˈkʌntri]
Давра	крыт, кривооборот	circle [ˈsɜːkl], rotation [ˌrəʊtəɪʃən]
Давр задан	прогуляться	to go around [tu go əˈraʊnd]
Даврача	степень	degree [dɪˈɡriː]
Давроп	необходимый, нужный	necessary [ˌnesəs(ə)riː]
Давро	длинный	long [lɒŋ]
Давроп кашман	положить	to lie down [tu liɪ daʊn]
Давроп	тетрадь	note-book [ˌnəʊt buːk]
Давроп	стена	wall [wɔːl]
Давро	деревня	village [ˈvɪlɪdʒ]
Давро	внимание	attention [əˈtenʃən]
Давро	сердце	heart [hɑːt]
Давро	вчерашний день	yesterday [ˌjestədi]
Давро	лекарство	medicine [ˌmeds(ə)n]

Д

Давро	помешаться	place [pleɪs], to contain [tu kənˈteɪn]
Давро	пастурный	cloudy [ˈklaʊdi]
Давро	неофициальный	unofficial [ˌnɒfɪʃ(ə)l]
Давро	запад	west [west]
Давро	скрипка	violin [ˌvaɪəlɪn]
Давро	помешаться	place [pleɪs], to contain [tu kənˈteɪn]
Давро	пастурный	cloudy [ˈklaʊdi]

Е

Евран	шея	neck [nek]
Еврандан	ожерелье	necklace [ˈneɪkləs]
Евран (сзон)	тепличный (жаркий)	hot [hɒt], warm [wɔːm]
Евран	пыль	dust [dʌst]
Евран авроп	окрестности, пригород	suburbs [ˌsʌbɜːbz]
Евран (гир)	взять	to take [tu teɪk]
Евран	плакаты	to cry [tu kri]
Евран	цветок	flower [ˈflaʊə]
Евран	ваза	vase [vɑːz]
Евран	говорящий, произносящий	narrator [ˌnærətə], speaker [ˈspiːkə]
Евран	овца, баран	sheep [ʃi:p]
Евран	мясо	meat [mi:t]

НАШРИЯИ «ОМУЎЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

НАШРИЯИ «ОМУЎЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

Бача	ребёнок, мальчик	child [tʃaɪld], son [sʌn], boy [bɔɪ]
Бачагона	детский	childish [ˈtʃɪldɪʃ], children's [ˈtʃɪldrənz], for a child [fɔː(r) ɪfˈaɪld]
Башардўстона	Гуманистический	humanitarian [ˌhjuːˈmæniˈte(ə)rɪən]
Беморхона	больница	hospital [ˈhɒspɪtl]

В

Вай	он, она, оно, его, её	he [hi:], she [ʃi:], it; [ɪt hɪm] [hɪm], her [hɜː]
Варак	лист	leaf [li:f]
Варзиш	спорт	sport [spɔːt]
Варзишгар	спортсмен	sportsman [ˈspɔːtsmæn]
Васл	связь	relations [rɪˈleɪʃənz]
Ватан	родина	homeland [ˈhəʊmlænd], motherland [ˈmʌðərlænd]
Ватанӣ	отечественный	domestic [dəˈmestɪk], native [ˈneɪtɪv], Patriotic [ˌpætriˈɒtɪk]
Вахдат	единство	unity [ˈjuːnɪti] reconciliation [ˌriːkənˈsɪliˈeɪʃən]
Ваъда	обещание	promise [ˈprɒmɪs]
Вилоят	область, край	region [ˈriːdʒ(ə)n], province [ˈprɒvɪns]
Вобаста	зависимый	dependent [dɪˈpendənt], related [rɪˈleɪtɪd]
Воқеа	событие	event, [ɪˈvent] incident [ˌɪnsɪd(ə)nt]
Воқеъ будан	быть расположенным	to be located [təˈbi: [ləʊˈkentɪd]], to be situated [təˈbi: ˈsɪtuətɪd]
Волидайн	родители	parents [ˈpeɪ(ə)rənts]
Воҳўрдан	встретить	to meet with smb [tu mi:t wɪð smb]
Воҳўрӣ қардан	встречаться	to greet [tu gri:t], to shake hands [tu ʃeɪk hænz]

Г

Газета	газета	newspaper [ˈnjuːsˈpeɪpə]
Галстук	галстук	tie [taɪ]
Гап задан	разговаривать	to speak [tu spi:k]

Табаассум	улыбка	smile [smɪl]
Табиат	природа	nature [ˈneɪtʃə]
Табиб	врач	doctor [ˈdɒktə], physician [ˌfɪzɪʃ(ə)n]
Таборик	поздравление	congratulations [kɒnˈɡreɪtʃuˈleɪʃ(ə)n]
Табориф қардан	притягивать	to invite [tu ɪnˈvaɪt]
Табор	повтор	repetition [ˌrepɪˈtɪʃ(ə)n]
Табор қардан	повторить	to repeat [tu riˈpi:t]
Тамошо	смотреть, зрелище	match [wɑːtʃ], see [siː], spectacle [ˈspektəkl(ə)l]
Тан	тело	body [ˈbɒdi]
Тару тоза	свежий	fresh [freʃ]
Тарафдор	сторонник	supporter [səˈpɔːtə]
Тарбия	воспитание	upbringing [ˌʌpbriːŋɪŋ], education [ˌedʒuˈkeɪʃən]

Т

Сабот	вопрос	question [ˈkwestʃ(ə)n]
Сабахат қардан	путешествовать	to travel [tu ˈtrævl(ə)]
Сайёх	турист	tourist [ˈtu(ə)rɪst]
Санҷиш	тест	quiz [kwɪz], test [test]
Санъат	искусство	art [ɑːt]
Сар	голова	head [hed]
Сару линос	одежда	clothes [klaʊð(z)]
Сарпарошихона	парикмахерская	barber [ˈbɑːbə]
Сарҳад	граница	border [ˈbɔːdə]
Саҳифа	страница	page [peɪdʒ]
Синф	класс	class [klaːs]
Соҳмон	строительство	construction [kɒnˈstrʌkʃ(ə)n]
Суях	мир	peace [piːs]
Суяда	песня	song [sɒŋ]
Сурух	красный	red [red]
Сузан	игла	needle [ˈniːdl]

С

Рӯи, рӯ	лицо	face [feɪs]
Рӯз	день	day [deɪ]
Рӯзи кори	рабочий день	working day [ˈwɜːkɪŋdeɪ]
Рӯнома	дневник, газета	school record book [skulˈriːkɔːd bʊk], newspaper [ˌnjuːsˈpeɪpə]

НАШРИЯИ «ОМУЎЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

НАШРИЯИ «ОМУЎЗГОР» №16, 18 апрели соли 2024

Тарозу	весы	[ˌedʒəˈkeɪfɪn]
Тарҷума	перевод	scales [skeɪlz]
Таҳсил	учёба	translation [trænzˈleɪʃn]
Таҳсил қардан	учиться	studies [ˈstʌdiəs], learning [ˈlɜːrniŋ]
Таҷриба	опыт	to study [tu ˈstʌdi]
Таътил	каникулы	experience [ɪkˈspɪ(ə)rɪəns]
Тоза	чистый	holiday [ˈhɒlɪdi], vacation [vəˈkeɪʃ(ə)n] (for students)
Тоза	чистый	clean [kli:n]

У

Узр	извинение, прощение	apology [əˈpɒlədʒɪ], excuse [ɪkˈskjuːs]
Укёнус	океан	ocean [ˈeɪʃ(ə)n]
Улум	науки	sciences [ˈsaɪəns]
Умр	жизнь	life [laɪf]
Умр дидан	жить	to live [tu liv]
Умуман	вообще, в целом	in general [ɪn ˈdʒen(ə)rəl], overall [ˌəʊvəˈrɔːl]
Умумӣ	общий	general [ˈdʒen(ə)rəl], public [ˈpʌblɪk]
Урф	обычай, обряды	customs [ˈkʌstəməz], habits [ˈhæbɪt]
Усто	мастер	master [ˈmɑːstə], foreman [ˈfɔːmən], skilled workman [skɪldwɜːkmən]
Устохона	мастерская	workshop [ˈwɜːkʃɒp]
Устод	учитель, наставник	teacher [ˈtiːtʃə], mentor [ˈmentɔːr]
Устувор	прочный, устойчивый	steady [ˈstiːdi], firm [fɜːm]
Устухон	кость	bone [bəʊn]
Уҳда	обязательство	duty [ˈdjuːti], responsibility [rɪˈspɒnsəˈbɪləti], task [tɑːsk], job [dʒɒb]
ӯ	он, она	he [hi:], she [ʃi:]

Ф

Фаҳмидан	понимать	to understand [tu ˈʌndəˈstænd]
Фаҳмондан	объяснить	to explain [tu ɪkˈspleɪn]
Фардо	завтра	tomorrow [təˈmɒrəʊ]
Фарёд	крик, возглас	cry [kraɪ], shout [ʃaʊt], yell [jel]
Фарзанд	ребёнок	child [tʃaɪld]
Фаромадан	спускаться, сходить	to go down [tu ɡəʊ daʊn], to get off [tu ɡetɒf]
Фарханг	культура	culture [ˈkʌltʃə]
Фарш	пол, покрытие	floor [flɔː]
Фасл	сезон, время года	season [ˈsiːz(ə)n]

15 АПРЕЛ - ЗОДРҶЗИ ҚАҲРАМОНИ ТОҶИКИСТОН САДРИДДИН АЙНӢ

МАСОИЛИ ХУДШИНОСӢ ВА ИФТИХОРИ МИЛЛӢ ДАР ОЧЕРКҲОИ ТАЪРИХИИ УСТОД АЙНӢ

15-уми апрели соли қорӣ дар толори Иттифоки нависандагони Тоҷикистон бо иштироки доираи васеи нависандагону шоирон, омӯзгорону донишҷӯёни муассисаҳои тахсилоти олии касбӣ рӯнамони тарҷумаи китобҳои устод Садрӣдин Айнӣ «Ҳамосаи миллии Тоҷикистон: «Исёни Муқаннаъ» ва «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик», ки бо забони англисӣ дар нашриёти «Роутлиҷ, Лондон-Нью-Йорк» бахшида ба 35-солагии Истиқлоли давлатӣ ва 146-солагии зодрӯзи устод Айнӣ ба таъб расидааст, баргузор гардид. Ҳамзамон, ҳафтаи сипаршуда дар ҳафтаномаи «Адабиёт ва санъат» мақолаи Чонатан Зарман зери унвони «Маъхазҳои асл ва тарҷумаи англисии онҳо дар очеркҳои С.Айнӣ» («Адабиёт ва санъат», №14, 11.04.2024) дар таҳияи Абдусалом Мамадназаров ба таъб расид, ки муаллиф перомунӣ тарҷума, таҳрир ва наشري очеркҳои таърихии устод Айнӣ – «Исёни Муқаннаъ» ва «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик» андешаҳои худро иброд намудааст.

Нахуст, меҳодам махсус зикр намоём, ки воқеан ҳам, коре, ки аз ҷониби мутарҷими асарҳо, профессори ДМТ Абдусалом Мамадназаров ва муҳаррири он профессор Чонатан Зарман анҷом дода шудааст, боиси ифтихори сарфарозии ҳар як фарди кишвар аст. Сониян, дар идомаи ташаббусҳои махсус, меҳодам диққати хонандаи сатрхоро доир ба масоили худшиносӣ ва ифтихори миллӣ дар ин очеркҳои таърихии устод Айнӣ - «Исёни Муқаннаъ» ва «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик» қалб намоём.

Воқеан ҳам, устод Садрӣдин Айнӣ асосгузори илми тоҷикшиносӣ махсуб меёбад. Ҳарчанд ӯ сад сол муқаддам ифтихори тоҷик буданро дар дилҳо парварид, дар муҳити имрӯзаи Тоҷикистон низ масъалаи ифтихори миллӣ ва хувияти миллӣ аз умдатарин масъалаҳо ба ҳисоб меравад. Зеро бо дарназардошти ба вуҷуд овардани ифтихори миллии тоҷикон устод Айнӣ дар ҳамаи эҷодиёташ – асарҳои адабӣ, таърихӣ, илмӣ ва бештар аз ҳама, публицистӣ ба масоили хувияти миллӣ ва худшиносии миллии тоҷикон тавачҷӯх зоҳир кард. Ба ибораи дигар, устод консепсияи онро ба миён гузошт ва дар ин замина, мактаби эҷодӣ ва илмие бунёд намуд. Масъалаҳои миллӣ, хусусан, мавзӯҳои худшиносӣ, ватандӯстӣ, пос доштани арзишҳои миллӣ ва мубориза баҳри Ватан-Модар меҳвари эҷодиёти устодро фаро гирифтаанд. Ба ақидаи академик М. Имомов, «мазмунҳои ҳудӯҳо ҳудӯҳои худшиносӣ ҳанӯз аз ибтидои фаъолияти нависанда шурӯъ мешавад». Ӯ аз рӯи аввал вазифаи худро дар ҷомеа хидмат намудан ба халқ иборат меанд. Агар дар навиштаҳои то солҳои Инқилоби Октябр дар бобати ба илму маориф қалб намудани халқ, ки яке аз нишонаҳои баланд бардоштани худшиносии миллӣ, дар шеърҳои китобҳои дарсии таълифкардааш иҳрои ақида карда бошад, сипас баъди аз асорати зиндони амирӣ баромадан ва ғалабаи Инқилоб барои устод майдони фаъолият хеле васеъ гардид. Аз ин ҷост, ки ба таъбири профессор М.Абдуллозода, «тамоми осори бисёрҷанбаи С. Айнӣ – бадеӣ, илмӣ ва публицистӣ дар ташаккули хувияти миллии тоҷикон нақши бузургро бозидааст».

Асарҳои муҳимме, ки дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ баҳри баланд бардоштани рӯҳи миллӣ ва ватандӯстӣ аз тарафи устод Айнӣ эҷод гаштааст, очеркҳои таърихии «Исёни Муқаннаъ» (1944) ва «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик» (1944) ба ҳисоб мераванд. Хусусан, дар очерки «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик», пеш аз ҳама, аз раванди бунёдкорӣ соҳандагӣ ва ободиву боигарихон табиии сарзамини тоҷик сухан меравад. Ё худ вобаста ба дарачаи рушди фарҳанг дар ин сарзамин қайд мекунад: «Маданияти баъд аз исломии халқи форс-тоҷик бошад, ба асоси ҳамаи маданияти қадимӣ дар Мовароуннаҳр ташкил ёфта, ба ҷойҳои дигар паҳн шуд... Забони адабии баъдзисломияти халқи тоҷик-форс, ки ин забонро дар илм «форсии нав меноманд, дар Мовароуннаҳр ташкил ёфта ва ба воя расида, барои ҳамаи халқҳои форсизабон забони адабии умумӣ гардид».

Дар ин асар низ ҷун дигар таҳқиқоти устод мафҳуми форс-тоҷик ё тоҷик-форс борҳо истифода шуда, аз раванқи илму фарҳанг ба ин забон бо ифтихори зиёд сухан рафтааст. Зикр мешавад, ки дар Хоразм то замони ҳудӯи мугул ба забони тоҷикӣ таълиф ёфтани «Заҳираи Хоразмшӯхӣ» барин як китоби 12-ҷилда сазовори таҳсин аст, ки як қатор шоирон ва олимони форс-тоҷик илм ва адабиёти ҷаҳониро зеб бахшидаанд.

Агар очерки «Исёни Муқаннаъ» дар бораи муборизаи мардуми Хуросон нақл кунад, очерки «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик» бевоҳита дар бораи қаҳрамони мардуми Мовароуннаҳр қисса мекунад. Хусусан, устод Айнӣ симои қаҳрамони асосӣ – Темурмаликро тавре меофарад, ки қорномаи ӯ ҷавонони тоҷикро дар замони душвори ҶБВ ба қаҳрамонӣ хидоят намояд: «Яке аз ватандӯстон, ки то имконияти охири ба ҷингизӣ муқобил истод, қаҳрамони халқи тоҷик – Темурмалик буд». Ин «ҳокими Хучанд – қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик... вазифаи аз тарафи ватан ба гарданаш гузошташударо» сарбаландона иҷро кард, «қарор дод, ки бо ҳар роҳе, ки бошад, ба қадри имкон ва қувват дар муқобили ватан кӯшиш намояд».

Профессор Б. Камолитдинов қайд менамояд, ки «дар симофарии С. Айнӣ як раванқи писандидаи нависанда

мушӯҳида мешавад. Дар тасвири нахустии симои зоҳирӣ ботинии қаҳрамони асар ҳамаи аломатҳои зоҳирӣ ботинии ӯро ба тафсил тасвир мекунад. Вале бори дигар сухан дар бораи ҳамаи қаҳрамон равад, ӯро на бо номаш, балки бо ягон аломати зоҳирӣ ё ботинии ба назар намоёнаш ёд мекунад». Устод Айнӣ агар Муқаннаъро «ҷанговари қаҳрамон», «кнотики гузаро», «олими забардаст ва нотарс», «лашқарқашӣ моҳир», «стратеги дурбин» нишон дода бошад, Темурмаликро борҳо «қаҳрамон» меномад ва ифодаҳои «ҷавонони тоҷики қодирандоз», «адмиралӣ худраси тоҷик», «тоҷикони қаҳрамони Хучанд»ро истифода мебарад. Барои тасдиқи фикр нависанда ҳатто аз маъхазҳо низ истифода бурда, қаҳрамони халқи тоҷикро тасвир месозад.

Бояд қайд кард, ки устод Айнӣ ба тасвири қорномаи беамсоли Темурмалик қабл аз ин ҳам диққат дода буд. Дар очерки «Тирози ҷаҳон», ки соли 1936 таълиф шудааст, қисмати муҳимме муборизаи Темурмалик ва ҳамшахриҳои ӯ бар зидди истилогарони мугул ташкил менамояд. Дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ тақрибан ба ин мавзӯ мурочиат намудани нависанда ба мароми муайяни эҷодии замон алоқаманд аст.

Устод Айнӣ саргузашти Темурмаликро дафъан дуюм ба тарзи дигар қаламдод кард. Агар ӯ дар очерки «Тирози ҷаҳон» дар ҳусусти ҷанги ҷонсупоронаи Темурмалик аз рӯи навиштаҳои таърихивисон бо услуби илмӣ публицистӣ нисбатан оромона сухан ронда бошад, дар очерки «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик» бо ҳиссиёти хос ва оҳанги даъватӣ мубориза қаламкашӣ кардааст. Ҳамчунин, нависанда меҳост, ки бо тасвири муборизаҳои қаҳрамонии замонҳои пеш муборизони зидди фашизмро ба қаҳрамонӣ диловарӣ рӯхбаланд кунад. Воқеан, дар ин асари устод Айнӣ истилои мугул, ваҳшонияти истилогарони ҷингизӣ дар Мовароуннаҳр ва муборизаи халқ ба муқобили лашқари бешумори душман тасвир шудааст. Дар маркази диққати муаллиф Темурмалик, ки ҳокими Хучанд буда, дар дифон ин шахр ва баъд аз он ҳам қаҳрамониҳои беназир карда буд, қарор гирифтааст.

Дар ҳақиқат, ҳар ду очерк: «Исёни Муқаннаъ» ва «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик» дар бобати баланд бардоштани рӯҳи миллии халқи тоҷик саҳми намоёндоранд. Устод Айнӣ шахсиятҳои таърихиро барои насли навоҷибон нишон дод, ки бесабоб набуд. Онҳо, аз ҷумла, Муқаннаъ ва Темурмалик наҷоти халқро аз зулму ситам ва ғасби душманон меҳостанд.

Дар ин росто, хидматҳои устод Айнӣ дар офаридани симоҳои таърихии муборизони роҳи озодӣ, қаҳрамониҳои намояндагони халқи тоҷик бузург аст. Дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ ин ҷониби фаъолияти устод Айнӣ вузъят ёфт. Ӯ бо таълифи асарҳои ватандӯстонаву мондагор дар роҳи мубориза алайҳи фашизм ва хидояти халқи ҳеш дар муқобили ватан талоши сазовор намуд. Дар ин бора ҳақ бар ҷониби фарзанди устод Айнӣ – Камол Айнӣ аст: «Солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ падарам бештар дар мавзӯи ватанпарастӣ асар эҷод мекард. Гоҳо ӯ ба таърихи қаҳрамони мардуми тоҷик назаре меандохт. Вай қиссаи рӯзгори бузургони муборизи гузаштаро бо забони рӯз ва барои имрӯзи мамлакат – барои бедории рӯҳи қаҳрамонӣ ва ҳисси ватанпарастии ҷанговарони тоҷик дар китобҳои нақл мекард, қорномаи мардуми далерро ба лавҳаи тасвири бадеӣ меовард, ки ба мақсади асосии мардум – бар фашистони одамхор голиб омадан хидмат карда тавонад».

Дарвоқеъ, дар очеркҳои таърихии «Исёни Муқаннаъ», «Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик» масоили худшиносӣ ҳудӯҳӣ, ифтихори миллӣ, дӯст доштани Ватан ва ҳифзи арзишҳои марзӣ бум ба таври барҷаста, бо истифода аз аносирӣ баландро қасб кардааст. Дар ҷимн, омӯзиши ҳамаҷонибаи асарҳои зикршуда имрӯз ҳам дар замони бархурди фарҳангӣ ва вазъи муташанниҷи ҷаҳони муосир аҳамияти баландро қасб кардааст. Дар баробари ин, онҳо метавонанд дар таҳқиқи истиқлолу ваҳдат, бузургдошти арзишҳои миллӣ ва баланд бардоштани ҳисси ифтихори ватандорӣ мусондат намоянд.

Дар заминаи таҳқиқи осори илмӣ, публицистӣ, таърихӣ Садрӣдин Айнӣ ба ҳудӯсае омадан мумкин аст, ки дар асарҳои махсус масоили хувияти миллӣ ва шиноختи халқи миллии тоҷик дар меҳвар қарор гирифтааст.

Шоистаи таъкид аст, ки дар замони соҳибистиқлолӣ ва бунёди давлатдорӣ навин осори гаронбаҳои устод Айнӣ хидмати арзанда менамоянд. Хусусан, дар баланд бардоштани ҳисси ифтихори миллӣ, расидан ба қадри арзишҳои давлатӣ ва тақмили илми тоҷикшиносӣ дар кишвар метавон самарбахш истифода кард. Аз ин рӯ, бо дарназардошти паҷӯшишҳои бисёрсола доир ба хувияти миллӣ дар осори устод Айнӣ пешниҳод менамоем, ки:

1. Асарҳои устод Садрӣдин Айнӣ, аз ҷумла, «Ёддоштҳо», «Ҷаллодони Бухоро», «Таърихи амирони мангития», «Ғуломон», «Марги судхур», дар умум, публицистикаи миллиаш ба шакли мунтахабот ё тамоми эҷодиёташ, ки ҳамаи онҳо сазовори тавачҷӯхи аҳли олам аст, бо шаш забони расмӣ дунё чоп кунам паҳн намоём.

2. Дар Тоҷикистон Маркази Айнӣ-шиносӣ ташкил дода шавад, ки он ба омӯхтану таблиғи тамоми мероси устод ва тарбияи мутахасссонии ватанию хоричӣ - айнӣшиносон машғул гардад.

3. Дар ихтисосҳои гуманитарии мактабҳои олии Тоҷикистон дар барномаи таълими Айнӣшиносӣ ҳамаҷун фан дохил карда шавад ва бо дарназардошти ихтисос таълим дода шавад: адабиётшиносии Айнӣ, таърихнигории Айнӣ, ҷаҳоншиносии Айнӣ, фалсафаи Айнӣ, педагогикаи Айнӣ, публицистикаи Айнӣ ва амсоли инҳо.

4. Дар заминаи фехрасти солҳои 1963 ва 1978 омода ва чоп намудани фехрасти нави осори устод Айнӣ ва адабиёт вобаста ба ӯ дар ду ҷилд, ки ҷилди аввали он аз соли 1978 то солҳои Истиқлоли давлатӣ ва ҷилди дуюми он давраи Истиқлоли давлатиро фаро гирад, ба манфиат хоҳад буд.

5. Гирдоварӣ ва бознашири нусхаҳои асарҳо ва паҷӯшишҳои он ба фаъолияти устод Садрӣдин Айнӣ, ки бо забонҳои хоричӣ чоп шудаанд ва дар китобхонаву марказҳои илмӣ кишварҳои хоричӣ маҳфузанд, амрест воқеӣ.

Эҳсон САҲАРЗОДА,
номзади илми филология

Ба ифтихори 35-солагии Истиқлоли давлатӣ дар вилояти Суғд зиёда аз 5,5 ҳазор иншоот бунёду навсозӣ гардид.

ПЕШРАФТ

ДДХ: БАРОИ ДОНИШЧӢӢН ИМКОНОТИ МУСОИД ФАРОӢАМ ОВАРДА ШУДААСТ

Мусоҳиба бо ректори Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев, доктори илмҳои сиёсӣ Комилбек Амид Ёрбек

- Устои азиз, нахуст доир ба фаъолияти Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М.Назаршоев, хусусан, вобаста ба ихтисосҳо ва таҳсили донишҷӯён ба таври мухтасар маълумот медед.

- Яке аз падидаҳои муҳимтарин ва дастоварди ВМКБ дар солҳои аввали соҳибистиклолӣ, ташкили муассисаи олии таълимӣ – Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М.Назаршоев мебошад. Таъсисёбии донишгоҳ дар ҳаёти иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва илмӣ-маърифатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон рӯйдод муҳим буда, аҳаммияти бузургии сиёсӣ-иқтисодӣ ва иҷтимоӣ-фарҳангӣ дорад ва дар китоби таърихи илму маориф ва фарҳанги вилоят саҳифаи навро боз намуд. Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба душвориҳои солҳои аввали Истиқлол нигоҳ накарда, ҷун маркази илмӣ-маърифатӣ, неруҳои зехнӣ-илмиро муттаҳид намуда, ба ташаккули кадрҳои илмӣ-педагогӣ ва пешрафти соҳаҳои дигари хоҷагии халқ мусоидат намуд. Ҳамчун боргоҳи илмию маърифатӣ ва фарҳангӣ омилӣ пешрафти ҳаёти иқтисодӣ ва иҷтимоии минтақаи кӯҳистон гардида, барои тарбияи ахлоқӣ, ташаккули худшиносии миллӣ, тақвияти маънавиёт ва маърифати аҳли ҷомеа заминаи устуворро фароҳам овард.

Фаъолияти 31-солаи донишгоҳ собит намуд, ки иқдоми наҷиб ва дастгириҳои пайвастаи Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар тайёр намудани мутахассисони касбии соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқ ва рушди вилоят аҳаммияти бузург дорад. Дар ин муддат донишгоҳро зиёда аз 20 ҳазор нафар хатм намуданд, ки имрӯз дар рушди соҳаҳои муҳталифи ҳаёти ҷамъиятии кишвари азизамон-Тоҷикистон софидлову содиқона кор мекунад.

Донишгоҳ чихати омода намудани мутахассисони ба талаботи бозори меҳнат ҷавобгӯ дорони 64 ихтисос, 9 факултет, шӯъбаи магистратура ва 21 кафедра мебошад.

- Мусаллам аст, ки заминаи асосии вуҷути фаъолияти донишгоҳ аз шароити имконоти он вобастагии амик дорад. Мегуфтад, ки айни ҳол заминаи моддию техникаии донишгоҳ дар қадом сатҳ қарор дорад ва оё он бо озмоишгоҳҳои таълимӣ ҳамаҷониба таъмин аст?

- Мо дар асри зиндагию фаъолият дорем, ки давраи пешрафти босуръати илму техника ва технологияи навин, пайдоиш ва пешрафти самтҳои нави илм ва дар маҷмуъ, табaddули чиддии илму техникаи буда, сатҳи омӯзиш ва дар амал татбиқ қардани онҳо дар навбати аввал аз фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсили хубу босифати ҷавонон вобаста аст. Дар чунин шароит талабот ба фарогирии маърифату дониш торафт қиддӣ гардида, илм рӯз ба рӯз ба манбаи арзишманд ва сермахсули зиндагии аҳли башар табдил меёбад. Ҳамзамон, дар ҳаққи мусоир илму дониш ба сифати яке аз сарчашмаҳои асосии пешрафти ҷомеа табдил ёфта, аҳаммияти торафт муҳим пайдо карда истодааст.

Ҳангоми суҳанронӣ Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар воҳӯрӣ бо олимони кишвар (18.03.2020) иброз намуда буданд: “Асри XXI замони пешрафти бособикаи илм ва техникаву технологияҳои навин мебошад. Дар чунин шароит рушди минбаъдаи ҳар кишвар аз дастгирӣ ва дар истеҳсолот қорӣ қардани дастовардҳои илмӣ вобастагии амик дорад. Вобаста ба ин, мо дар Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ба сармоияи инсонӣ диққати аввалиндараҷа додаем. Зеро дар шароити кунунӣ тавачҷуҳ ба неруи зехнӣ ва сармоияи инсонӣ аҳаммияти беш аз пеш пайдо карда, ба нишондиҳандаҳои руш-

ди иҷтимоию иқтисодии кишвар таъсири амик мерасонад. Имрӯз бе илму инноватсия, технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ ва ташаккули ҷаҳонбинии техникаӣ қадаме ба пеш гузашта намешавад. Мо дар доираи рушди илмҳои мусоир саноатуиҷтимоӣ бо-суръати кишварро ҳадафи қоруми стратегияи мамлакат эълон намудем. Дар ин раванд, мақсад дорем, ки истифодаи технологияҳои мусоирро дар тамоми соҳаҳои иқтисоди миллӣ густариш дода, тафаккури техникаии аҳоли, дар навбати аввал, ҷавононро тақвият бахшем, барои пешрафти илмҳои бунёдӣ ва техникаи муҳоҷиб фазаи мусоид фароҳам оварем. Махз бо ҳамин мақсад мо солҳои 2020-2040-ро бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ эълон қардем ва бовар дорем, ки ин иқдом ба рушди тафаккури техникаӣ ва тавсеаи ҷаҳонбинии илмию ҷомеа тақони қиддӣ мебахшад”.

Базаи моддӣ-техникаии донишгоҳ дар доираи нақшаи рушди донишгоҳ давра ба давра бехтар гардида истодааст. Бо дастгирии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон соли таҳсили қорӣ дар доираи лоиҳаи “Рушди таҳсилоти олӣ” чихати боз ҳам мустаҳкам гардидани пойгоҳи моддию техникаӣ дастгоҳу таҷҳизоти иттилоотиву коммуникатсионӣ дастрас шуд. Пойгоҳи моддию техникаии донишгоҳ низ сол аз сол таҳким ёфта, айни ҳол дар донишгоҳ 11 озмоишгоҳу маркази илмӣ-таълимӣ, 6 синфхонаи компютерӣ, 2 маркази тестӣ, 2 маркази инноватсионӣ, маркази таълими-фарҳангии Ҳиндустон ва Россия, 1 толори инноватсионӣ барои баргузорию семинару конференсияҳо бо 50 ҷойи нишаст, як толори лексионии дорони 80 ҷойи нишаст, як кабинети лингофонӣ, 6 озмоишгоҳи таълимӣ бо 443 адад компютер, 77 ноутбук, 32 моноблок, 130 принтер, 49 проектор, 24 тахтаи электронӣ, 14 телевизиони калонҳаҷм, 13 сканер, 69 камераи мушоҳидавӣ дар хизмати устодону донишҷӯён қарор дорад.

- Баланд гардидани сатҳу сифати таълим ба таъмини мутахассисони варзида иртиботманд мебошад. Оё донишгоҳ бо устодону омӯзгорон пурра таъмин аст ва теъдоди нафароне, ки дорони дараҷаву унвони илмианд, қӣ қадарро ташкил медиҳад?

- Раёсати донишгоҳ чихати таъминооти кафедраҳо бо омӯзгорони унвони илмидор тамоми қораҳои заруриро андешида истодааст. Дар соли равон 3 нафар рисолаи докторӣ ва 3 нафари дигар рисолаи номзадӣ ҳимоя намуданд. Ҳамзамон, 1 нафар рисолаи докторӣ ва 6 нафар барои дифои рисолаи номзадӣ муҳоҷимаи пешақиро гузаштанд.

Дар пешбурди қорҳои илмию таҳқиқотӣ 1 нафар академики Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, 1 нафар узви вобастаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, 15 доктори илм ва 65 номзоди илм фаъолият қарда истодаанд.

Самти афзалиятноки инқишофи илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, тайёр қардани кадрҳои баландиқтисоси соҳаи

илм ва маориф мебошад.

Дар соли таҳсили 2023-2024 теъдоди умумии омӯзгорон 324 нафарро ташкил медиҳад, ки аз ин 79 нафар омӯзгори сохибунвон мебошанд.

- Сол то сол фаъолияти донишгоҳ тақвият меёбад ва дар он ба қайр аз муҳассилини ВМКБ аз дигар шахру навоҳии кишвар низ таҳсил мекунад. Дар донишгоҳ қадом шароиту имконоти мусоид барои довталабони шахру ноҳияҳои мамлакат фароҳам оварда шудааст?

- Дар Донишгоҳи давлатии Хоруғ барои довталабон аз шахру ноҳияҳои гуногуни кишвар як қадом шароиту имконоти мусоид фароҳам оварда шудааст. аз қумла, донишгоҳ дорони 64 ихтисос буда, интихоби васеи ихтисосҳо ва самтҳои таҳсил барои довталабон пешниҳод шудааст, ки ин ба довталабон имкон медиҳад, барномаи мувофиқро интихоб намуда, ҳадафҳои таълимӣ ва касбии худро амалӣ созанд. Ҳамзамон, донишгоҳ метавонад барномаҳои таълимиро пешниҳод қумад, ки ба ниёзҳои минтақаҳо ё бахшҳои мушаххаси иқтисод мутобиқ шудаанд ва ба бехтар мутобиқ шудани хатмқунандагон ба шароити қор ва зиндагии маҳаллӣ мусоидат мекунад.

Дар қоробари ин, донишгоҳ дорони 2 ҳоҷоҳои замонавӣ бо тамоми шароити мусоид барои зисти донишҷӯён буда, донишҷӯён аз минтақаҳои дурдаст метавонанд аз он самаранок истифода қаранд. Инчунин, имконот барои идропулӣ ва дигар шаклҳои дастгирии

молиявӣ дастрас мебошанд.

Дар самти фаъолияти тадқиқотӣ низ донишгоҳ метавонад ба донишҷӯёни минтақаҳои гуногун барои иштироқ дар лоиҳаҳо ва қорабинҳои тадқиқотӣ, ки ба сохиб шудан ба унвону вазифаҳои илмӣ ва баланд бардоштани рақо-батпазирии хатмқунандагон мусоидат мекунад, имкон фароҳам оварад. Илова ба ин, донишгоҳ метавонад қорабинӣ ва барномаҷоеро ташкил қумад, ки ба қамгирони донишҷӯён аз минтақаҳои гуногун, табодули таҷрибаҳои фарҳангӣ ва ташаккули ҷомеаи таҳаммулпазир ва дӯстона мусоидат мекунад.

- Маълум аст, ки донишгоҳи мазкур дар вилоят ягона маркази омода намудани мутахассисон махсуб меёбад. Доништан меҳостем, ки дар се соли охири қанд нафар донишҷӯро аз рӯи ихтисосҳои омӯзгорӣ хатм қардаанд?

- Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоевро аз рӯи ихтисоси омӯзгорӣ дар соли 2021 374 нафар, соли 2022 308 нафар, соли 2023 206 нафар ва дар умум, 888 нафар донишҷӯ хатм намудааст.

- Яке аз омилҳои муваффақияти донишгоҳ таъмини хатмқунандагон ба қойи қор мебошад. Дар ин самт раёсати донишгоҳ қадом қорҳоро ба сомон расонадааст?

- Ҳамасола раёсати ДДХ аз раёсати маорифи ВМКБ дарҳост оид ба норасоии қорҳо дар соҳаи маорифро талаб намуда, мутахассисони қорфиро муво-

фиқи дарҳости раёсати маориф барои қору фаъолият ба шахру ноҳияҳои вилоят ва дигар минтақаҳои қумхурӣ сафарбар менамояд. аз қониби раёсати донишгоҳ бо хатмқунандагон пайваста қаласаҳо гузаронида шуда, қамаи он имтиёзҳо, ки аз тарафи раёсату шӯъбаҳои маорифи шахру ноҳияҳои кишвар пешниҳод қарда мешаванд, тавзеҳ дода мешавад.

- Бо дастури Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф амалӣ гардида истодааст, ки ҳадаф аз он тақвият бахшидани омӯзиши фанҳои бунёдӣ ба ҳисоб меравад. Раёсати донишгоҳ дар масъалаи қалби довталабон ба ихтисосҳои марбут ба илмҳои дақиқ ва табию риёзӣ ва вуҷути омӯзиши фанҳои мазкур қӣ тадбирҳоро ба роҳ мондааст?

- Иқдоми дигаре, ки қумра ба илмҳои бунёдӣ ва вуҷути бахшидани тафаккури техникаии қомеа равона қарда шудааст, эълон гардидани «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» мебошад, ки дар Паёми солони худ Пешвои миллат ба аҳли илму маориф дар ин ҳусус қунин гуфта буданд: «...ба хотири боз ҳам бехтар ба роҳ мондани омӯзиши илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ, инчунин, барои тавсеаи тафаккури техникаии насли навраи солҳои 2020-2040 «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» эълон қарда шавад».

Раёсати ДДХ барои қалби довталабон ба ихтисосҳои фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дарҳон қушод гузаронида, довталабонро бо қамаи шароит, таҷҳизот ва озмоишгоҳҳо, ки барои таълиму тарбияи донишҷӯён фароҳам шудааст, шинос менамояд.

Раёсати донишгоҳ яқанд тадбири дигарро низ барои қалб ва омода намудани донишҷӯёни боистеъдод ва лаёқатманд ба ихтисосҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ роҳандозӣ намудааст, ки ин иқдомот дар навбати худ, ба рушди иқтисодии илмию таълимии минтақа ва дар маҷмуъ, кишвар мусоидат мекунад.

- Таъмини иттилооти васеъ дар қор-раи ихтисосҳои дастрас тавассути каналҳои гуногуни иртиботот - вебсайти донишгоҳ, шабақаҳои иҷтимоӣ. Маълумоти муфассал дар қорайи барномаи таълим, имконоти касбомӯзӣ ва шароити таълим.

- Таҳияи барномаҳои дастгирӣ ва машваратӣ барои довталабони эҳтимолӣ, ки онҳо ба ин васила тавонанд ба саволҳои худ дар қорайи ихтисосҳо, раванди қабул, қумаки молиявӣ ва дигар қанбаҳои муҳими илмӣ қавоб қаранд.

- Қалби омӯзгорони сохибиқтисос. Мавҷудияти омӯзгорони ботаҷриба ва сохибиқтисос дар ин соҳаҳо, ки қор замми дониш омӯзондан, ба тадқиқот ва рушди касбии донишҷӯён низ мусоидат қуманд.

БА ОЗМУНИ "ОМУЗГОРИ МАН - ИФТИХОРИ МАН"

Муаллим Хоҷаев

Муаллим Файзали Хоҷаевро аксар толибилмони мактаб дӯст намедоштанд. Ман аз шумори камтарин хонандагон будам, ки аз дарсҳои омӯзгор лаззат мебардам. Бисёриро ӯро аз ҳад зиёд саҳтгир ва дағалғуфтор мегуфтанд ва дарсҳояшро низ барои гап нашундан ва танбеҳ надиҳдан тайёр мекарданд. Муаллим Хоҷаев аз забон ва адабиёти тоҷик дарс мегуфт ва ҳамзамон омӯзгори тайёрии ҳарбӣ буд. Дар бораи ҳаёту рӯзгори шайхони нависандагон ва осори гаронарзише, ки онҳо ба мерос гузоштаанд тарзе нақл мекарду порохоро аз достону қиссаҳои гунае шарҳу тавзеҳ мебудам.

Ҳоло ҳам аз ёдам нарафтааст: Занги мактаб садо медиҳад, муаллим Хоҷаев охираи воридаи синфхона мегардад. Вай марде буд панҷох-панҷохупанҷола, миёнақад, шонапахна ва бо чашму абрувони ба зарди моил доимо чидди ба назар мерасид. Гӯё чехраи ӯ чи будани хандаю табассумро намедонист. Танҳо вақте хонандае супориши додашро ба хубӣ аз худ қунаду посух медиҳад, каме хушҳол мешуд. Дар дигар ҳолат чинҳои пешошиш гум намешуданд. Абрурифта менамуд ба назар.

Муаллим ба синф даромада, назди мизи кориаш мерафт ва ба мо, «салом» мегуфт. Салом муаллим Хоҷаев низ аз дигар муаллимон фарқ дошт. Шояд бо сабаби он ки муаллими тайёрии ҳарбӣ низ буд, коматашро чун низомӣ рост гирифта, ба як нуқта нигоҳ карда, буррою баланд «салом, бачаҳо» мегуфт. Дар дарсҳои муаллим дар чехраи аксари толибилмон изҳори норизоияти таҷассум меёфт. Махсусан, онҳое, ки дар дарсҳо аз сухан гуфтан худро боздошта наметавонистанд, бисёр зику малул

буданд, зеро аз тарси гапҳои «болохонадор»-у сарзанишҳои муаллим маҷбур буданд чилупанҷ дақиқа лаб во накунанд. Нафароне, ки шеър ё қиссаи барои хониш супурдаи муаллимиро нахондаву азбар накардаанд, холи табохтар доштанд. Танҳо табиҷанд нафар толибилм хуш буду халос. Дар ин қатор ман ҳам дохил мешудам. Дарси гузашта муаллим дар бораи ҳаёту рӯзгори Шайх Муслихиддин Саъдии Шерозӣ ба мо нақл карда, хондани пораҳоро аз достони «Гулистон» супориш дода буд. Хамсинфам Зумратбӣ даст бардошта, назди тахтаи синф мебарояд ва дар бораи рӯзгори шайх кӯтохақак маълумот медиҳад. Муаллим қаноатмандона сар меҷунбонад ва Зумратбиро дурудароз таърифу тавсиф мекунад.

Дар навбати худ ман хикояи «Бозаргон»-ро нақл мекунам. Хушхоли муаллим бештар мегардад. Баъди ман боз ду-се нафари дигар низ ба қадри тавон ба дарс ҷавоб мегӯянд. Муаллим бо шавқ гӯш дорад. Баъдан онҳоро, ки даст боло накарданд, як-як ном гирифта, ба назди тахтаи синф меконад. Мисли ҳамеша сарҳои ин гуна толибилмон ҳам, чехраҳашон пурчин. Си-мои муаллим низ дарҳол таъйир меёбад. Саҳт сарзаниш мекунад онҳоро.

Ҳар гоҳ аз назди синфхонаи тайёрии ҳарбӣ мегузаштаи шавқу завқи дохил шудан ба он маро фаро мегирифт. Ин синфхона гӯё асроре дорад, ки барои хонандагони синфҳои поёни ноаён аст, он аз синфхонаҳои дигари мактаб ба қуллӣ фарқ дорад. Пардаҳои сиёҳу гафсаҳ хатто шӯбӯи офтобро намегузаронанд. Деворҳояш ҳам сафед не, сиёҳу тира. Ҳар гуна ашёву абзори ҳоси низомӣ дар он гузошта шудааст. Мизу курсиҳо ҳам наву озода, мисли синфхонаи мо фарсудаи шикаста не. Назди дар мизе гузошта шудааст, рӯи он шишаҳои шида, дохили шиша либосҳои ҳарбӣ ҷойгир. Ин либосҳои ҷавонмарди дехаамон Сухроб Мирзоев, писари муаллим Мизроб Қандов аст, ки қурбони ҷанги шаҳрвандӣ гардидааст. Либосҳо аз ду ҷо сӯроҳ доранд, нишони тир. Ҳисси кунҷковинам боло мегираду аз дари нимроғ ба дарун менигарам. Аз ин синфхона ва ин либосҳо аз ҷӣ бошад, биму тарс дорам.

Ба ин синфхона танҳо толибилмони синфҳои 10-11 ҳуқуқи ворид шудан доштанд. Ман он вақт дар синфи панҷум

мехондам. Панҷ соли дигар вақт ҳаст. Аммо панҷ сол мисли оби равон гузашту ман ҳам тавонистам дар ин синф дарси тайёрии ҳарбӣ омӯзам. Аслан, ин фан гӯё бештар барои писарбачаҳо хос аст, чун онҳоро лозим меояд, баъди хатми мактаб ба хизмати ҳарбӣ раванд, Ватанро муҳофизат кунанд. Ба мо, духтарон, пушидани асбоби зиддигазӣ, ёрии аввалин расонидан ба «заҳмиён» ва дигар амалҳои низомӣ меомӯзонданд.

Муаллим Хоҷаев дар дарсҳои омодагии дифои ҳарбӣ низ хеле саҳтгир ва серталаб буд. Дар мактаб барои баргузори дарси мазкур майдончаи маҳсус сохта шудааст. Ин ҷо чун дар қисми ҳарбӣ монеа мавҷуд аст ва писарбачаҳо дар даст камону норинҷак дар дақиқаи муайяншуда аз онҳо мегузаранд. Дар «заминкан» «панаҳ» бурда, усулу шеваҳои ҷангро меомӯзонд. Ман гоҳҳо ҳайрон мешавам, ки чаро муаллим Хоҷаев дар як вақт ҳам муаллими тайёрии ҳарбӣ ҳам омӯзгори забону адабиёти тоҷик? Охир, ин фанҳо ба якдигар ҳеҷ алоқаи қаробате надоранд. Баъдан бароям маълум гашт, ки муаллими мо Донишгоҳи педагогии шаҳри Қӯлобро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик хатм намуда, хангоми хизмат дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳ сазовори шаҳодатномае мегардад, ки имкони омӯзондани ин фанро ба ӯ фароҳам меорад. Ва ҳардуи ин муассисаҳои таълимиро бо баҳои аъло хатм намуда, касби омӯзгориро интихоб мекунад.

Рӯзгори муаллим барои ман доимо муаммову рамзе дошт, зеро ӯ дар дехи дигар зиндагӣ мекард. Танҳо баъди он ки ман мактаби миёнаро ба охир расондаму ба хондан рафтаму ва зимни бозгашт ба деха баробари падару модар аз аҳволи ӯ низ пурсон шудам, хоначаи хоксорунашро дидам, ки аз китобҳои бузургон пур буд. Хушбахтона, аксари ин китобҳоро ман ҳам ба даст гирифта будам, чун муаллим бароям онҳоро ба амонат мебуд.

Аз байн солиёни зиёде сипарӣ гардид. Муаллим Файзали Хоҷаев аз дунӣ гузашт. Аммо ман ҳоло ҳам, вақте китоберо ба даст гирам, симову суханҳои ӯро беҳитиёр ба хотир меорам. Умре сипосгузориам аз ӯ барои муҳаббате, ки тариқи дарсҳо ба ману мисли ман садҳо ҷӯяндаи илму дониш бахшидааст.

Мижгона ХАЛИЛЗОДА,
рӯзнорманигор

ЧАШМАНДОЗ

МАОРИФИ ҶАҶОН

Ҳушдори ЮНЕСКО аз нарасидани муаллимон дар саросари ҷаҳон

Дар ҷаҳон теъдоди омӯзгорон кам шуда истодааст. Дар гузориши муштаракӣ ЮНЕСКО ва Гурӯҳи байналмилалии «Муаллимон дар соҳаи маориф - 2030» гуфта мешавад, ки то соли 2030 ин мушкилот метавонад дар бисёр кишварҳо ташвишовав шавад. Мутахассисон ҳушдор медиҳанд, ки нарасидани омӯзгорон ба сифати таълим таъсири манфӣ мерасонад.

Тавре дар гузориши ҷаҳони омӯзгорон қайд шудааст, агар дар низоми маориф таъғироти қиддӣ рух надиҳад, то соли 2030 наздик ба 50% омӯзгорон метавонанд ин касбро тарк кунанд. Ҳоло бо сабабҳои гуногун дар ҷаҳон 44 миллион нафар муаллими синфҳои ибтидоӣ ва миёна намерасанд.

Дар гузориш омадааст, ки ин мушкилот, махсусан, дар Африқои ҷанубӣ Саҳара, ки то соли 2030 ба 15 миллион омӯзгор ниёз пайдо мекунад, ташвишовав аст. Аммо мамолики Аврупо ва Амрикои Шимолӣ, аз ҷумла, кишварҳои дорои даромади баланд низ ба омӯзгор ниёз доранд. Сарфи назар аз низоми маорифи хуб ва маблағгузори, дар мактабҳои ин кишварҳо низ нигоҳ доштани кадрҳои соҳибхисос мушкил гардидааст. Тибқи пажӯҳиш, вақтҳои охир муаллимони синфҳои ибтидоӣ эҳтимоли тарки кори худро доранд. Масалан, дар соли 2022 9,06% муаллимони синфҳои ибтидоӣ дар саросари ҷаҳон корро тарк кардаанд, дар ҳоле ки дар соли 2015 ин теъдод 4,62%-ро ташкил мебуд. Маъмулан муаллимон дар давоми панҷсолаи аввали фаъолият аз кор мераванд.

Ба тасдиқи қоршinosон, танҳо барои ҷалби муаллимони нави синфҳои ибтидоӣ дар саросари ҷаҳон тақрибан 12,8 миллиард доллар ва барои таъсилоти миёна ба ҳисоби миёна 106,8 миллиард доллари дигар зарур аст.

Ҳукуматдорони Филиппин мехоҳанд ба баҳши маориф таъғироти ворид кунанд ва ин кишварро ба як маркази муҳимми таъсилоти байналмилалӣ дар минтақаи Осиё табдил диҳанд. Аз ҷумла, онҳо ният доранд, ки дар Филиппин кампусҳои донишгоҳҳои хоричӣ таъсис дода шавад. Онҳо, инчунин, нақша доранд, ки маҳдудияти мавҷудаи 30%-и шумораи донишҷӯёни хоричӣ дар донишгоҳҳои Филиппино бекор кунанд. Ёдовар мешавем, ки Филиппин яке аз кишварҳои экзотикӣ бо таъсилоти арзон дар хорича ба шумор меравад.

Донишгоҳҳои Кореяи Ҷанубӣ ҳарчи бештар зехни сунъиро роҳати донишҷӯён истифода мебаранд. Донишгоҳи Чонгчу лексияҳои худро аз кореягӣ ба англисӣ, чинӣ ва муғули тарҷума мекунад, Донишкадаи илм ва технологияи Кванчу (GIST) барои тарҷумати лексияҳо ба забони англисӣ технологияи AI-ро истифода мебаранд. Донишгоҳҳои Аврупо низ барои донишҷӯёни хоричӣ лексияҳо тарҷума мекунаанд. Масалан, Донишкадаи технологияи Карлсруэ Олмон (KIT) аз соли 2012 инҷониб технологияи худро барои тарҷумати лексияҳо ба забонҳои англисӣ, испанӣ ва фаронсагӣ истифода мебаранд.

Шуруъ аз соли ҷорӣ Маркази таълимии Job Match Seoul ба хатмкунандагони хоричӣи донишгоҳҳои Корея машваратҳои роӣгонро оғоз мекунад, то ба онҳо барои кор дар Кореяи Ҷанубӣ кумак расонад. Маркази шуғли аҳоли ба нақша гирифтааст, ки 2000 машварати аввалро бо забони англисӣ гузаронад ва дастикам 1300 хатмкардаи хоричиро бо ҷойи кор таъмин намояд.

Донишгоҳҳои Ҳолланд мехоҳанд, ки шумораи барномаҳои бакалаврӣ, ки бо забони англисӣ таълим дода мешавад, кам кунанд. Қарор аст, ки баъзе барномаҳо ба ҳолландӣ гузаранд, дар ҳоле ки баъзеи дигар ба донишҷӯён имкони таҳсил дар Ҳолландро пешниҳод мекунаанд. Илова бар ин, донишгоҳҳои Ҳолланд шумораи дохилшавиро ба барномаҳои забони англисӣ кам мекунаанд. Агар Ҳукумати Ҳолланд ин ташаббусро тасдиқ кунанд, дар соли хониши 2025-2026 амалӣ хоҳад шуд.

ИМА аз рӯи музди меҳнати хатмкунандагони MBA ҷои 1-умро дар ҷаҳон ишғол мекунад (\$125,000 дар як сол). Музди миёнаи дорандагони дараҷаи MBA дар Осиёи Шарқӣ ва Ҷануби Шарқӣ ва Аврупои Фарбӣ як ҳел аст - тақрибан \$45,000 дар як сол. Хатмкунандагони MBA дар Амрикои Ҷанубӣ камтарин маош мегиранд: ба ҳисоби миёна дар як сол \$30,000.

Таҳияи Н. ОХУНЗОДА,
«Омӯзгор»

Самараи заҳматҳо

Роҳандозӣ намудани озмуни ҷумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» аз тарафи Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳамасола раванқ ёфта, дар ҷалби мардуми тоҷик оид ба китоб ва мутолиаи он инкилоби зехнӣ, илмӣ ва фарҳангиро ба бор овард. Соли 2023-юм хонандаи синфи 9-уми муассисаи таъсилоти миёнаи умумии №65 ба номи О.Шарофови Ҷамоати дехоти Чоркӯх Ҳизбуллоҳ Орипов дар даври чоруми ин озмун (дар номинатсияи «Эҷоди наср») иштирок карда, сазовори ҷойи сеюм гардид. Ин дастовард дар худуди шахру дехоти Исфара камназир аст.

Дар МТМУ №65 тайи ду сол аст, ки маҳфилҳои омодагии хонандагон ба озмуноҳои ҷумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» ва «Илм - фурӯғи маърифат» амал мекунаанд. Ба ин маҳфилҳо омӯзгорони шинохта Фарҳод Мадалиев ва Зоирҷон Зоиров роҳбарӣ менамоянд.

Маҳфилҳои мазкур аъзои зиёдеро гирди ҳам овардаанд.

Дастоварди навбатӣ ин иштироки хонандаи муассисаи Х.Орипов дар олимпиадаи даврии ҷумҳуриявӣ аз забон ва адабиёти тоҷик аст. Номбарда сазовори медали биринҷӣ гардид. Ин дар таълимгоҳ медали 8-ум дар муддати хашт соли охир мебошад. Барои расидан ба фарҳи қуллаҳои баланди дастовардҳо дастгирҳои ҳамаҷонибаи раиси Ҷамоати дехоти Чоркӯх, раёсати маорифи МИХД-и шаҳри Исфара, Маркази дарёфти рушди истеъдодҳои назди раёсати маорифи шаҳри Исфара ва Китобхонаи марказии шаҳри Исфара ба номи Абулқосим Лоҳутӣ назаррас аст.

Мавҷуда МАХМУДБОЕВА,
муовини раиси Ҷамоати дехоти Чоркӯх
шаҳри Исфара

ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ХАТЛОН

БАРОИ СОЛИ ТАҲСИЛИ 2024-2025 ҶИҶАТИ ИШҶОЛИ ҶОЙҶОИ ҚОРИИ ХОЛӢ БА ВАЗИҶАҶОИ ЗЕРИН ОЗМУН ЭЪЛОН МЕНАМОЯД:

- 1. КАФЕДРАИ АНАТОМИЯИ НОРМАЛӢ ВА ЗАБОНИ ЛОТИНӢ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- саромӯзгор;
- ассистент.
2. КАФЕДРАИ ЗАБОНҶО
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- номзади илм, саромӯзгор;
- саромӯзгор;
- омӯзгор.
3. КАФЕДРАИ ХИМИЯ ВА БИОЛОГИЯИ ТИББӢ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- саромӯзгор;
- омӯзгор.
4. КАФЕДРАИ ФИЗИКАИ ТИББӢ ВА ИНФОРМАТИКА
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- номзади илм, саромӯзгор;
- омӯзгор.
5. КАФЕДРАИ ФАНҶОИ ҶОМЕА-ШИНОСӢ;
- номзади илм; саромӯзгор;
- саромӯзгор;
- омӯзгор.
6. КАФЕДРАИ ФАНҶОИ МУОЛИҶАВИИ №1
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, саромӯзгор;
- саромӯзгор;
- ассистент.
7. КАФЕДРАИ ФАНҶОИ МУОЛИҶАВИИ №2
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, саромӯзгор;
- саромӯзгор;
- ассистент.
8. КАФЕДРАИ ФАНҶОИ ҶАРРОҶИИ №1
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- саромӯзгор;
- ассистент.
9. КАФЕДРАИ ФАНҶОИ ҶАРРОҶИИ №2
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;

- номзади илм, саромӯзгор;
- ассистент.
10. КАФЕДРАИ ФАНҶОИ ҶАРРОҶИИ №3
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- номзади илм, саромӯзгор;
- ассистент.
11. КАФЕДРАИ АКУШЕРӢ-ГИНЕКОЛОҶӢ ВА ТИББИ ОИЛАВӢ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- номзади илм, саромӯзгор;
- саромӯзгор;
- ассистент.
12. КАФЕДРАИ ФАНҶОИ ПЕДИАТРӢ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- ассистент.
13. КАФЕДРАИ БЕҶДОШТ ВА ЭПИДЕМИОЛОҶИЯ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- саромӯзгор;
- ассистент.
14. КАФЕДРАИ БЕМОРИҶОИ СТОМАТОЛОҶӢ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- доктори илм, дотсент
- ассистент.
15. КАФЕДРАИ ФИЗИОЛОҶИЯИ НОРМАЛӢ ВА ПАТОЛОҶӢ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- ассистент;
- ассистент.
16. КАФЕДРАИ АНАТОМИЯИ ПАТОЛОҶӢ, ТИББИ СУДИ ВА ГИСТОЛОҶИЯ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- ассистент.
17. КАФЕДРАИ ФАРМАКОЛОҶИЯ ВА МИКРОБИОЛОҶИЯ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- саромӯзгор;
- ассистент.
18. КАФЕДРАИ БЕМОРИҶОИ СИРОЯТӢ ВА ДАРМАТОВЕНЕРОЛОҶИЯ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;

- номзади илм, дотсент;
- ассистент.
19. КАФЕДРАИ БЕМОРИҶОИ ҶАРРОҶӢ
- мудири кафедра, номзади илм, доктори илм;
- номзади илм, дотсент;
- ассистент.
20. ДАРМОНҶОҶ ВА ОЗМОИШҶОҶИ МАРКАЗӢ
- озмоишгари калони озмоишгоҶи таълими-клиникии биохимиявӢ;
- озмоишгари калони озмоишгоҶи илмӢ-ташхисии вирусолоҶӢ;
- лаборант.
НОМЗАДҶО БОВАД БА ТАЛАБОТИ ЗЕРИН ҶАВОБҶӢ БОШАНД:
• маълумоти олиии тиббӢ ва тахассусӢ;
• собикаи қорӢ аз рӯи ихтисос на камтар аз 3 сол дошта бошад (барои дипломи аъло, ординатори клиникӢ, магистратура бе собикаи қорӢ);
• донишхани асосҳои илми педагогика ва психология;
• қор қардан дар компютер ва шабакаи интернет;
• донишхани ҳатмии забони давлатӢ ва як забони қорӢ;
• қобилияти коммуникативӢ ва ташқилотчиғӢ.
ИлтиғӢ ба дорандағони дарҷаҷи илмӢ ва дарҷаҷи тахассусӢ дода мешавад.
БАРОИ ИШТИРОҚ ДАР ОЗМУН ХУҶҶАТҶОИ ЗЕРИН ПЕШНИҶОД ҚАРДА МЕШАВАНД:
• ариза ба номи ректори донишгоҳ;
• варақои баҳисобиғии қардғо;
• тарҷумаи қол;
• нусхаи дипломқо;
• 6 адад расми 3х4;
• нусхаи дағтарҷаи меҳнатӢ;
• нусхаи шиноснома;
• нусхаи РМА-ИНН (рақами мушаххаси андозсупоранда);
• нусхаи РМИ-СИН (сугуртаи иғтимоӢ);
• маълумотномаи тиббӢ №038;
• маълумотнома оид ба надошгани доғи судӢ;
• тавсифнома аз қои қори пешина.
Ҷиҷаҷи иштироқ дар озмун маълумотнома (CV)-и номзадон то 1 майи соли 2024 қабул қарда мешавад.
НишонӢ: ноҳияи Данғара, қўҷаи Исмағ Шариф-3. Тел.: 98-107-51-51; (83312) 21029; (83312) 21034.
Инҷунин, номзадон метавонанд хуҷҷатқои хурдо ба почтаи электронии kadr@khatmedun.tj ирсол намоянд.
Музди миёнаи қормандон вобаста ба вазифақо аз рӯии 1,0 воҳиди қорӢ аз 2000 то 5000 сомонӢ муқаррар шудааст.
Музди миёнаи қормандон вобаста ба вазифақо аз рӯии 1,5 воҳиди қорӢ аз 3000 то 7500 сомонӢ муқаррар шудааст.

MUASSIS Vazorati maorif va ilmi Jumhuri Tojikiston
I.V. SARMUHARRIP Ehsan SAFARZODA 225-81-55
XAIYATI TAXIRIYA
Раҳим САИДЗОДА
Абдулло РАҶМОНЗОДА
Ҷамшед ҶӢРАЗОДА
Зиёдулло АБДУЛЗОДА
Лутфия АБДУЛҶОЛИҚЗОДА
Дилшод САҶАРЗОДА
Қобилҷон ХУШВАХТЗОДА
XAIYATI EÇODӢ
Абдурауф МУРОДӢ 225-81-58
(ҷонишини сармуҳаррир)
Насриддин ОХУНЗОДА 225-81-57
(қотиби масъул)
ШодӢ РАҶАБЗОДА
(муҳаррири шуъба)
Ҷотами ҶОМИД 225-81-57
(муҳаррири шуъба)
Салима МӢСОЕВА
(муҳаррири шуъба)
МУХБИРОНИ МИНТАҚАВӢ
Ҷанғибекӣ УЛҶАТШОҶ
(ВМКБ)
Шарифи АБДУЛҶАМИД,
Суҳроб АЗИЗӢ
(вилояти Хатлон)
Нӯлмон РАҶАБЗОДА
(вилояти Суғд)
Набиҷон НАБИЕВ 225-81-61
(масъули обуна)
Мағдина ДИЛОВАРОВА
(хуруфчин)
«Омӯзгор» таҳти рақами 271/рз-97, аз 27.09.2021 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав номнавис шуда, таҳти рақами 0110005977 дар Қумитаи андози назди Ҷуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайди давлатӢ гирифта шудааст. Нашрия ба хотири ҷандандешӣ маводе низ ба таъби мерасонад, ки идораи ҳафтанома метавонад бо муаллифон ҳамфиқр набошад ва барои онқо масъулиятро ба уҳда нағирад.
Навиштақо ва суратқои ба идораи ҳафтанома ворид-ғашта барғардониди наместаванд. Идораи ҳафтанома навиштақоро дар ҳаҷми на бештар аз 4 саҳифаи компютери андозаи 14 (фосилаи 1,5)-и харфи Times New Roman ТҶ қабул менамояд.
НишонӢ: 734025, ш. Душанбе, хиёбони Айни - 126.
Ҷафтанома дар матбааи нашриғти комплекси «Шарқи озод» ба таъби расид.
Индекси обуна: 68850.
Адади нашр: 43273 нусха
Почтаи электронӢ: p.omuzgor@maorif.tj
Сомонаи ҳафтанома: www.omuzgor-gazeta.tj
QR - коди сомонаи расмии нашрияи «Омӯзгор»
Навбатдори шумора: Х. Ҷомид

КОЛЛЕҶИ ТЕХНИКӢО Омӯзғори ноҳияи РӯдакӢ

ҚАБУЛИ ДОВТАЛАБОНО ДАР ГУРӢҶҶОИ БУҶАВӢ ВА ШАРТНОМАВӢ БАРОИ СОЛИ ТАҲСИЛИ 2024-2025 АЗ РӯИИ ИХТИСОСҶОИ ЗЕРИН ЭЪЛОН МЕНАМОЯД:

Table with columns: Ramz, Nimgun ihtisosxo, Ruzona, Gombona, Mablagi tahsil. Rows include clusters 1, 3, 5, 11 and various subjects like Autoservis, Matematika-informatika, Mezmory, Ta'xiloti ibtidoi, Zabon va adabi'ati tojik, Zabon horich'i (anglisi), Zabon va adabi'ati rus, Ta'rix, Biologiya.

Ағар хоҳед, ки мутахассиси ҷавобғӯи талаботи замони муосир гардед, яқчанд забони қорӢчиғро аз худ намуда, рақобатпазир бошед, пас Коллеҷи техникаи омӯзғори ноҳияи РӯдакӢро интиқоб намоед! НишонӢ: ноҳияи РӯдакӢ, шаҳрақи Сомониён, қўҷаи Борбад-26. Телефон: (8-31-37) 2-26-77, 905-06-75-75, 904-66-16-69, 002-33-75-65.